

Revolusjon!

Høsten 2003
Nr. 27 • Årgang 17

Kr. 20,-

MARXIST-LENINISTISK
TIDSSKRIFT

Nei til Norge som okkupantmakt Hent soldatene hjem!

■ Fire år for seint måtte Bondevik vedgå at Norge faktisk *var* i krig mot Jugoslavia i 1999. Når skal han innrømme at norske soldater i dag er håndlangere for okkupantmaktene i Irak og Afghanistan?

sidene 6-13

■ Irakerne fører en rettferdig motstandskamp mot okkupantmaktene Storbritannia og USA. Det er en tragedie og en skam at norske frivillige er blitt lurte til å delta i denne skitne krigen. **Hent soldatene hjem NÅ!**

leder side 2

Lærdommene
fra Chiles 11.
september

side 16

Mur mot Palestina:
Hvor nå, Israel?

side 14

Foto: Connex.se

ARBEIDERE I ALLE LAND, FORÉN DERE!

Støtt motstandskampen i Irak

■ Vi har sagt og skrevet det før, og vi gjentar det gjerne: En utholdende irakisk motstand som påfører angriperne maksimale tap og omkostninger, er det avgjørende leddet. Vår solidaritet må være med denne motstandskampen, likegyldig om det er kommunister, rester av Baath-partiet, demokrater eller islamister som kjemper mot de imperialistiske okkupantene og for Iraks suverenitet. Det er overfor denne aktive motstanden alle progressive må vise sin solidaritet, det er dette som er det avgjørende leddet, ikke appeller til regjeringers «humanisme» eller til et FN i imperialismens tjeneste.

■ Det betyr blant annet at antiimperialister ikke har noen grunn til å beklage at okkupasjonsoldater blir drept i sabotasjeaksjoner fra motstandsbevegelsen i Irak eller i Afghanistan. 80 amerikanske soldater er når dette skrives drept i kamp eller attentater etter at Bush den 1. mai erklærte krigen for «vunnet».

■ Tap av amerikanske, britiske eller norske soldatliv i Afghanistan eller Irak er en uunngåelig konsekvens av at de er okkuperanter i et hærtatt land. Det er

disse soldatenes regjeringer som er ansvarlige for å sende dem ut i forbryterærend. Det er de samme regjeringene som er ansvarlige for at soldatene risikerer å bli drept.

■ Skal da irakerne eller afghanerne fordømmes fordi de tar amerikanske eller norske soldatliv? Dette er

faktisk det irakiske folkets rett og deres moralske plikt, hvis de vil ha sin nasjonale verdighet i behold. Aktiv motstand mot okkupasjon er rettferdig. Vår plikt er å støtte denne motstanden, vi ønsker nederlag for de amerikanske og norske styrkene som fører en urettferdig og ulovlig krig og okkupasjon av fremmed territorium.

■ Okkupantstyrkene skal og må ut av Irak. Det irakiske folket har retten på sin side. Det er et beklagelig faktum at norske soldater spiller same skitne rolle som amerikanere

og briter. Det er like beklagelig at de er legitime angrepsmål for den irakiske motstandsbevegelsen. Det er en tragedie og en skam at norske frivillige er blitt lurte til å delta i denne skitne krigen. De norske soldatene må ut NÅ!

Redaksjonen avsluttet 29. september 2003

Vår mening

Aktiv motstand mot okkupasjon er rettferdig. Vår plikt er å støtte denne motstanden.

«Folkestyrets» fallitt

– Våre undersøkelser gjennom fem år viser at folkestyret er svekket i alle ledd, fra bunn til topp, står det i sluttrapporten fra Makt- og demokratiutredningen ledet av professor Øyvind Østerud.

Konklusjonens innhold kan vel knapt overraske noen med sanseapparatet i behold.

Maktutredernes påpekning av at «Stemmeseddelsens politiske kjøpekraft er devaluert ved at politikerne har gitt fra seg makt gjennom fristilling, privatisering og salg av offentlig virksomhet», ble ettertryk-

kelig bekreftet få uker etter at de la fram sin sluttrapport. Ved kommunevalget den 15. september møtte 58 prosent opp til valget, mens altså 42 prosent var såkalte «hjemmesittere». Det er det laveste frammøtet siden krigen. Blant ungdommen er det bare rundt en tredjedel som finner det bryet verd å oppsøke valglokalet.

Østerud har utvilsomt sine ord i behold når han sier at «Tilliten til partiene og deres representanter har ikke vært så lav på 50 år».

Sluttrapporten peker konkret på faktorer som privatisering, økt markedsrett, EØS, enorm maktkonsentrasjon blant aktørene i næringslivet og omfattende lobbyvirksomhet rettet mot folkevalgte organer som i sum har ført til en «radikal maktforskyvning», der folkevalgte organer er taperen på brei front. Østerud våger endog å si rett ut at det er sterke krefter som ikke beklager denne demokratiske forvitringa. Han omtaler dem som et nytt aristokrati som ikke tror at folkeflertallet er i stand til eller bør få styre.

Man trenger knapt lese mellom linjene for å skjønne at hele problemets rot er den «globaliserte» kapitalismen – monopolkapitalismen av i dag. Eller at det er sterke krefter innafor herskerklassen som foretrekker korporative og fascistiske styreformert framfor det borgerlige demokratiet.

Det lå rimeligvis ikke i utvalgets mandat å anvisse hvordan en skal komme avdemokratiseringa og folkestyrets forvitring til livs. I så fall måtte jo utvalget ha anbefalt revolusjonen og det sosialistiske demokratiet.

Revolusjon!

Postboks 4480 Nydalen
0403 Oslo
revolusjon@rocketmail.com

Årsabonnement kr. 100,
For institusjoner kr. 200,
Bankkonto 0530 2763498

ISSN 1500-1849
Red. J. Steinholt
Tlf. 98 85 50 78

”

Hva de mener

Etikk og forretning

Å bli forbundet med korrupsjon, eller bare antagelser om slike forbindelser vil være en trussel mot vårt omdømme og for våre internasjonale ambisjoner.

Vi ser på korrupsjon som en hindring mot all utvikling, en trussel mot demokratiske verdier og en hindring for fri og åpen konkurranse.

Vi tar sterkt avstand fra korrupsjon.

Fra Statoil ASAs hjemmesider www.statoil.com
(Oppdatert per 15.08.2003)

Grensesprengende

Tidens motto, hvis du ikke skulle ha registrert det, er at du skal tøyte grensene dine maksimalt. Fysisk. Estetisk. Moralsk.

Vår tids fakirer trer kroker gjennom huden for å heises opp av kranvinsjer foran jublende tilskuere. Det gjelder å tøyte smertegrensen. Maksimalt. De som har lyst til å prøve mildere varianter, kan stikke innom et piercing-studio. Ord som *utringning* har fått nytt innhold. Med løkker av metall kan du la deg trekke etter brystvortene, (kjønns)leppene eller øyenbrynet. Slik kan også andre være med på å tøyte dine grenser. Det blir nesten sosialt på den måten. En mer individualistisk variant er å tøyte pikken eller blåse opp puppene med silkon.

Dyrt og risikobetont, ja visst. Men du tøyter iallfall grensene, for ikke å snakke om lommeboka.

Aktørene i Robinson-ekspedisjonen skal bli så gale av sult at de dreper og spiser katte. «Karate» underholder på Quart-festivalen ved å bruke en død gris med påhengsmotor som færkost. Moderne kunst er en haug med rottelik på sprit, eller en menneskehånd (hvorfor stoppe der?) i formalin. Hysteriet rundt og straffefølgelsen av likskjenderne fra

Black Metal-miljøet i Skien virker i denne sammenhengen fullstendig uforståelig. De lå jo bare et lite harehopp foran det som er *mainstream*...

Leve mangfoldet, spreng grensene! Homogreia fra 90-tallet er snart like kjipt som det å være monogam og hetero. Hvorfor bare ett kjønn, du dobler utvalget hvis du er bi!

Grenser må bare tøyes. Idrettsjenter tøyter ut i den grad at puppene faller ut rett foran kameralinsene. Det er lett å forstå at dette er frigjørende for innestengte pupper, men at det er frigjørende for innehaverskene virker ikke like opplagt.

Grenser er til for å krysses, særlig i krigstider. Lar du deg som vernepliktig verve til Telemark bataljon, trenger du ikke en gang visum. Dessuten gir du krigsminister Krohn Devold en musikalsk opplevelse. (Påstanden er ikke vår, men hennes.)

Ministeren tøyter ut så det må være en fryd for enhver SATS- eller Friskis & Svettisvert. Hun har allerede greid å tøyte grensene til det norske Forsvaret i den grad at denne institusjonens egennavn er blitt en absurditet. Men man kan vel for skams skyld ikke kalle det Angrepet, heller.

Kommentar

Nå sender hun norske guttevalper for å stikke flere metallgjenstander inn i irakerne, uten at araberne virker spesielt opptatt av å tøyte sine smertegrenser ytterligere. De er ikke engang opptatt av å få ring i nesa, slik at de lett kan leies rundt i ørkenen av briter, amerikanere og nordmenn. Pussig. Men nå har disse muslimene aldri vært spesielt trendy, heller.

Da får vel vi tøyte grensene for dem. Norske soldater skal kanskje være med på å tøyte det britiske reviret rundt Basra så det rekker helt til Kharg-halvøya... Okkupanter? Nei da: Vi er bare grensesprengere, vi!

Forbildet er sjølsagt Israel, som ikke bare sprenger grenser men også hus. Landsbyer sprenges i lufta, deretter rigger man opp en betongmur for å lage nye grenseopp ganger. Stor-Israel kjenner ingen grenser.

Arbeidslivet kalles grensesprenging for *fleksibilitet*. Stortinget har sørga for at overtidsjobbinga kan strekkes til det dobbelte. Og sjølsagt kan du tøyte arbeidstida. Normalarbeidsdagen er avleggs,

det er langt mer selvutviklende hvis du har noe å strekke deg etter, ifølge VG hjelper Deg.

Kapitalismens frihet er vidunderlig, ikke sant? Så mye grensesprengende akrobatikk, så mye utstrakt dristighet og selvoppoffelse...

Når det går over alle grenser, synes vi alle det er flott og frekt, samtidig som det skruber sånn passe ekkelt mot vår småborgerlige samvittighet, ikke sant? Mens det er komplett ufarlig for makthaverne.

Vel pirrer noen av disse grenseoverskridende evenementene den borgerlige moral og rokker ved noen tabuer, men mest av alt sørger de for at massene holder seg i ro innafør den borgerlige ordens rammeverk.

Visst kan vi tøyte grensene for den borgerlige moral og etikk. Vi kan til og med dyrke borgerligheten på vrangen. De mest radikale kan være grenseløst kritiske til den rådende orden. Friheten er grenseløs så lenge ingen snakker om å gjøre ende på borgerligheten og den grenseløse utbyttinga gjennom revolusjon og sosialisme.

Det får da være grenser for hva som er akseptabelt!

Felles kamp mot arbeidsløshet, velferdskutt og krig

Stå sammen mot kapitalen!

Millioner av arbeidsfolk over hele verden er utsatt for utbytting av groveste slag, der hverdagen er lønninger på en eller to dollar om dagen for tolv timers arbeid, ingen sosial sikkerhet, barnarbeid og annen råskap.

Disse forholdene har ikke sin årsak i menneskets natur, men i kapitalens herredømme. Kapitalen har hele kloden som jaktmark i sin streben etter best mulig plassering og akkumulasjon av pengene, i sin globale jakt etter sikring av råstoffkilder. Den er hensynsløs og brutal. For kapitalen er krig bare videreføring av dens politikk med andre midler. De som setter seg til motverge, stemples som terrorister.

Internasjonalt har kapitalen skaffet seg enorme hærer av reservearbeidskraft, som den spiller ut mot hverandre. Arbeidsløsheten er et middel for å sette dem som har arbeid under press. Men til tross for en hverdag preget av arbeidsløshet, krig og elendighet, utvikler alltid motstanden seg nedenfra, fra massene som blir ramma. Heller ikke undertrykking og mord på talløse fagforeningsfolk, har kunnet hindre det.

Vi vil bidra til utviklingen av faglig motstand mot disse forholdene. Vi vil finne veier for å motvirke at arbeiderklassen spilles ut mot hverandre internasjonalt.

Europa er rammet av massearbeidsløshet og deltakelse i ulike angrepskriger mot andre folk. De dominerende maktene Frankrike og Tyskland forsøker å gjøre Den Europeiske Union til en direkte konkurrent til De Forente Stater. Den militære underlegenheten skal avhjelpes gjennom massive opprustningsprogrammer, med oppbygging av en europahær. Det koster. Med stadig flere skatter og alle slags avgifter skal arbeidsfolk tvinges til å betale for krigseventyrene.

Arbeidsskjøpersammenslutninger og regjeringer river ned velferdsordningene for at de på sikt fullstendig skal slippe utlegg ved siden av lønningene, og for å avvikle hardt tilkjempede rettighe-

ter og oppnådde ordninger. Forsøkene i mange land på å ta oppsigelsesvernet ut av lovverket, er et talende eksempel på det. Lønnsnedslag, slavelønnsystemer og utleie av arbeidskraft griper om seg.

Konsernledere og direktører grafser til seg vanvittige summer. De rike blir stadig rikere og de fattige stadig fattigere. Overalt forlanger kapitalen høyere avkastning. Den blir oppvartet, avlastet og subsidiert av staten. Men problemet som angivelig på denne måten skulle bekjempes – massearbeidsløsheten – består.

Mer enn noen gang behøver arbeiderne lovfesta og reelle garantier for at de, også når de blir gamle, sjuke eller arbeidsløse, kan leve et verdig liv. De trenger garantier for at de ved arbeidsløshet ikke er nødt til å ta hvilken som helst tilfeldig jobb, og da på de dårligste, mest lønstrykkende og uverdige vilkår.

Sånne garantier er ikke noe arbeiderne får i fanget, det er noe de sjøl må tilkjempe seg! Det går ene og alene på bekostning av profitten, på bekostning av de som har skylda. La kapitalen betale!

Den faglige kampen må rettes inn mot å få innflytelse på stats- og regjeringens anliggender. Den må ikke rygge tilbake for å tvinge regjeringer som prøver å redde profittene på folkets bekostning, til retrett.

For oss som faglige internasjonallister gjelder det framfor alt å støtte motstanden mot alle angrep og derved også fremme arbeidskollegenes og befolkningens beredskap til å se de internasjonale forholdene og til å utvikle den internasjonale solidariteten.

Vi knytter an til den internasjonale arbeiderklassens kamper for bedring av sine livs- og arbeidsbetingelser, og for retten til fri faglig organisering.

Vi knytter an til de store europeiske og verdensomspennende demonstrasjonene og aksjonene imot USA og

Storbritannias krigspolitikk, og mot krigsbidragene til mange europeiske stater og regjeringer.

Det er nødvendig å stå sammen i kampen for fred og i kampen mot arbeidsløshet og avvikling av velferden.

Dette skal være rettesnor og innhold for vårt 8. treff.

I 1995 begynte våre møter i Tyskland, i Frankfurt am Main. Ni år seinere – etter en rekke faglige treff i Frankrike, Spania og Danmark – møtes vi igjen på samme sted.

Helt fra det første treffet av har vi lagt stor vekt på å være et forum hvor kollegaer fra ulike land kan møtes for å utveksle erfaringer, diskutere felles problemer, og finne fram til felles svar. For oss står alltid utvikling av enhet og solidaritet nedenfra i forgrunnen.

Vi er ikke de eneste som praktiserer det. Fagforeningsmedlemmer fra de forskjellige land har den samme ideen og omsetter den i handling. Vårt treff ser seg sjøl som en del av disse bestrebelsene. Det som ofte mangler, er kunnskap om hverandre og gjensidig erfaringsutveksling som kan munne ut i internasjonalt samarbeid på høyere nivå.

Hvem som enn tar del i slike initiativer – de er alle hjertelig velkomne til å presentere sitt arbeid på det 8. internasjonale treffet og gjøre det kjent.

Nærmere opplysninger får du ved henvendelse til:

Rolf Jørgensen
e-post: jorgensen@lokmann.no

Arrangørens kontaktperson i Tyskland:
Jürgen Burmeister, Gatensiedlung 18, D-59192 Bergkamen
Telefon 00-49-2307 86069
e-post: intertradeunion@aol.com

Temaene for det 8. treffet:

• arbeidsløshet og nedbygging av velferden • krig og fred • internasjonal faglig nettverksbygging

Kamp mot sosial dumping

Av Rolf Jørgensen

Den økende kapitalistiske utbyttinga av arbeidsfolk fører til sosial dumping, etter hvert i alle bransjer.

Sosial dumping er et resultat av den stadig økende liberaliseringa og brutaliseringa av samfunnet som imperialismens organer av typen EU, WTO, Verdensbanken og OECD osv står for. Det er den frie markedsøkonomien som skal rå, offentlig velferd, tariffavtaler, arbeidsmiljøloven, politisk styring og kontroll over økonomi og industri og statlig forvaltning er til hinder for og «et hår i suppa» i det de kaller «modernisering» og globalisering.

Innen enkelte bransjer har dette ført til mer eller mindre føydale arbeidsforhold. Bygningsbransjen er den mest ekstreme: Arbeidere fra Øst-Europa blir hentet inn på slavekontrakter, eller ofte helt uten noen form for arbeidskontrakter, med lønninger på rundt 40 kroner i timen og hvor det ikke finnes noen kontroll av lengden på arbeidstida.

Føydale forhold

Disse arbeiderne har ingen frihet til å selge arbeidskrafta si til hvem de vil, men er underlagt selskaper som fungerer som føydalherrer. Stiller de krav, fagorganiserer seg eller ønsker de å slutte, blir de sendt ut av landet uten noen rettigheter og til en ussel fattigdom.

De samme forholdene rår til dels innen restaurantbransjen og renholdsbransjen. Disse arbeiderne ser ofte på fagforeningene mer som en trussel enn som et redskap i klassekampen, fordi de mangler helt elementære borgerlig-demokratiske rettigheter og frykter å miste sine «rettigheter» som leilendinger.

Dette er sjølsagt størst problem for de som lever under slike forhold, men det legger et press på tariffavtaler, lønns- og arbeidsforhold for det en kan

kalle den seriøse delen av disse bransjene.

EU-utvidelsen

EU-utvidelsen med 10 nye medlemsland vil føre til en intensivering av denne utviklinga. Virksomhet som i dag er ulovlig vil bli lovlig. Arbeidere som i dag har rundt 1500 kroner i måneden vil naturlig nok være interessert i å arbeide for det som er en halv eller en tredjedel månedslønn i Norge. Følgen av dette er at en får en kraftig dumping av lønns- og arbeidsvilkår i Norge.

Et krav må være at en får en lovgivning som forbyr sosial dumping av denne typen. Det krever en styrking av blant annet Arbeidsmiljøloven, og ingen liberalisering – som høyrestatsråd Victor Norman står for og som det er all grunn til å tro at det såkalte arbeidslivslovutvalget vil gå inn for.

En diskusjon i fagbevegelsen i dag er om en skal kreve overgangsordninger i forbindelse EU-utvidelsen. Mye tyder på at dette ikke er klokt, sjøl om det kan virke nødvendig. Fagbevegelsens svar må heller være permanente ordninger som hindrer sosial dumping på tvers av grensene.

Utenlandske selskaper

En følge av EØS-avtalen og øst-utvidelsen av EU er selskaper som etablerer seg i Norge og som vil ha ansatte i Norge. Disse vil være underlagt norsk lovgivning og norske tariffavtaler (hvis de finnes). En annen sak er utenlandske selskaper som ikke er etablert i Norge, i mange tilfeller norske selskaper som har flyttet ut av landet. Dette er selskaper som utfører forskjellige tjenester og oppdrag i Norge, for eksempel innen transport. Får en ikke satt en stopper for dette, kan det få katastrofale følger for norske arbeidsplasser enten det er i langtransport, jernbane, post eller telekommunikasjon.

Privatisering og anbud

Som følge av WTO, EU og for Norges del, EØS-avtalen, skal så å si alt innen velferd og offentlige tjenester privatiseres og konkurranseutsettes. Dette skal igjen løses med at så si alt skal legges ut på anbud; helse og omsorg, renovasjon, post, kollektivtransport osv. Hvis fagbevegelsen ikke er våken og fører en aktiv kamp mot sosial dumping, vil en anbudsutsetting også føre til dumping av lønns- og arbeidsvilkår sjøl om det ikke er utenlandske selskaper og arbeidskraft som kommer inn.

Motivet for denne privatiseringa og konkurranseutsettinga er jo ikke at publikum, det vil si arbeidsfolk flest, skal få det bedre, men at statlig kapital skal overføres til privat profit.

Eksemplet Connex

Et klart eksempel på dette innen kollektivtrafikken er det franske storkonsernet Connex. Connex er ingen hvem-som-helst, men Europas største selskap innen persontransport med 55 000 ansatte i 22 land. Connex omsatte i fjor for ca 25 milliarder kroner og er del av det franskbaserte verdensspennende konsernet *Veolia*, som i fjor hadde en omsetning på 250 milliarder kroner og har 302 000 ansatte. Veolia driver innen virksomheter som transport, renovasjon, vann og energi. Var det noen som snakket om at liberaliseringen førte til oppløsning av monopolene? Virkeligheten viser at det dannes nye og større monopoler.

Connex har etablert seg i Norge innen busstrafikk og ferier. Dette har ikke vært noe suksess for verken de ansatte eller de uheldige brukerne av bussene. På Jæren og på Nesodden og Nittedal i Akershus har dette nærmest ført til sammenbrudd i busstrafikken, og det er avdekket alvorlige lovbrudd på både arbeidsmiljøloven og på kjøre- og hviletidsbestemmelsene. Lister

FAGLIG KOMMENTAR

over oppsatte vakter viser at det er vanlig med opptil 20 timers sammenhengende kjøring. Bussjåfører fra utlandet blir plassert i campingvogner mens de arbeider for Connex. Dette har ført til at foreldre har krevd at kontrakten med Connex om kjøring av skolebuss må sies opp, rett og slett fordi det er uansvarlig og setter barnas liv i fare.

Også innen jernbane har Connex forsøkt seg å komme inn på det norske markedet uten enda å lykkes. De har forsøkt å få transport i Telemark og i Narvik. Connex er kastet ut av jernbanen i Storbritannia for kontraktsbrudd – og det sier ikke så lite. Norsk jernbane sliter allerede med en tynnslitt tillit i folket, om ikke et selskap som Connex skal ødelegge togets renommé totalt.

Hvordan møte utviklinga

Kapitalen er organisert internasjonalt. Det bygges stadig større multinasjonale monopoler som samarbeider om en økt utbytting av arbeiderklassen, samtidig som de konkurrerer over hele verden. Arbeiderklassen må møte dette ved at fagforeninger, forbund og arbeidere innen samme bransjer og virksomheter organiserer seg på tvers av grensene. Det må inngås forpliktende avtaler som setter stopp for sosial dumping, at et lands arbeidere skal konkurrere mot et annet lands arbeidere.

Det må reises kamp mot liberalisering av lovverket, spesielt arbeidsmiljøloven. Kampen mot WTO og EU som monopolenes redskap mot arbeiderklassen må settes på dagsorden i fagforeningene. Og ikke minst må EØS-avtalen sies opp. I denne kampen kan en ikke stole på LO-ledelsen. Det må i stedet bygges en kampenhet på grunnplanet på tvers av forbundsskiller og landegrenser.

Nye angrep på de arbeidsløse

Samtidig som arbeidsløsheten skyter i været, går regjeringa til nye angrep på de arbeidsløse. Staten kommer til å tjene 1,5 milliarder på at flere arbeidsløse blir sosialklienter, mens de arbeidsløse får et lønnsnedslag på omkring 9 prosent når de nye dagpengereglene trer i kraft i 2004.

Terskelen for i det hele tatt å få ledighetstrygd blir høyere.

Du må nå ha tjent minst 1,5 G (Grunnbeløpet i Folketrygden) mot tidligere 1,25 G. Det tilsvarer ca. 85.000 kroner. Du må nå også ha vært minst 50 prosent arbeidsløs for å ha rett til dagpenger, mot tidligere 40 prosent. Fra neste år mister de arbeidsløse dessuten ferietillegget.

Rentekutt

Norges Bank har kuttet styringsrenta kontinuerlig i 2003 i et forsøk på å avhjelpe den økonomiske krisa. Den 18. september ble den satt til et historisk lavt nivå, 2,5 prosent. Rentekuttene har likevel ikke betydd noen økonomisk friskmelding: «... Næringslivets låneetterspørsel stagnerer», sier hovedstyret i Norges Bank.

NOTERT

8 prosent fattige

Over 42.000 mennesker i Oslo lever under fattigdomsgrensen, melder Aftenposten med SSB som kilde. Tallet svarer til åtte prosent av byens innbyggere.

Det norske militærapparatet vurderer i fullt alvor å gå til anskaffelse av langtrekkende krysserraketter.

Pro-aktive raketter?

Tomahawk-raketter er blant de aktuelle alternativene for framtidige norske våpenkjøp.

Dette er helt i tråd med imperialistkonseptet for såkalt preventiv krig.

Raketene som vurderes har en rekkevidde på 1.500 kilometer og kan skytes ut fra fly, ubåter og fregatter. Planene framgår av en rapport som er en del av grunnlaget for Forsvarets nye langtidspan.

Offensive våpen

Dette er våpen som er ment til offensiv bruk, og knapt har noen annen funksjon. Tidligere har våpeninnkjøp av denne typen vært uaktuelle. Nå heter det seg imidlertid at innkjøp må ses i sammenheng med en gjennomgang av «Forsvarets» framtidige oppgaver. Den amerikanske Tomahawk-raketten er blant alternativene. Hver rakett av denne typen koster opptil 20 millioner kroner, og i rapporten anslås «behovet» i det norske forsvaret til 160 raketter. (NTB 26.09.2003)

Disse ideene er fullstendig i tråd med krigsminister Kristin Krohn Devolds rammedokument til Militærfaglig utred-

ning, hvor det heter at Norge kan delta i operasjoner av «preventiv, proaktiv karakter», og at Norge sammen med sine allierte kan «gripe inn for å forebygge alvorlige angrep». Dette er en norsk variant av Bush-doktrinen.

Bryter med FN

– Det er vanskelig å tolke det på en annen måte enn at man her inkluderer et amerikansk forsvarspolitisk konsept som bryter markant med norsk forsvarstenkning og er vanskelig forenlig med FN-pakten, sier folkerettsekspert Henrik Thune ved Norsk Utenrikspolitisk Institutt, NUPI, til avisa *Vårt Land*. Thune presiserer at preventive angrep i motsetning til forkjøpskrig ikke er forenlig med FN-pakten.

Krohn Devold har i ettertid forsøkt å ro seg noe i land i forhold til disse formuleringene. Denne bokstavleken endrer ikke en tøddel ved ambisjonene til den norske imperialismens hærførere.

Et nej med klassestempel

Totalt stemte 56 prosent av svenskene nei i folkeavstemninga den 14. september. Om lag 65 prosent av arbeiderne i og utenfor LO stemte nei. Også blant kvinnene og ungdommen sa rundt to av tre et klart og tydelig nei til euroen.

Det var en avstemning med klassestempel og en ørefik til

de svenske makthaverne. Nej'et kom etter en stor og intensiv debatt. Ja-sidas skrekpropaganda om forverret økonomisk krise i «utenfor-Sverige» falt på steingrunn. Landa innafør eurosona har større arbeidsløshet enn de som er utenfor, og de omfattende kuttene i offentlig velferd og pensjonssystemer

blir iverksatt nettopp med henvisning til ØMU-kravene som blant annet forbyr større budsjettkutt.

Heller ikke det rå mordet på utenriksminister Anna Lindh få dager før folkeavstemninga, fikk svenskene til å skifte mening i affekt og medfølelse. Anna Lindh var ja-sidas ster-

keste kort. Hennes popularitet i det svenske folket skyldtes imidlertid ikke ØMU-standpunktet, men hennes klare nei til USAs krig mot Irak.

Dollaren – en grønn papirtiger

Dollarens fortsatte hegemoni er vel verdt en krig eller tre.

I regelen er det slik at valutakursen gjen-speiler et lands arbeidsproduktivitet og internasjonale konkurransekraft. Men i tilfellet dollaren er det også en annen logikk som gjelder.

Rett etter krigen var USA en ledende eksportnasjon og dollaren i en overlegen økonomisk posisjon, og det var en viss fornuft i at dollaren ble verdens reservevaluta – forankret i en fastsatt gullverdi (35 dollar per unse). Dollarens internasjonale stilling i dag er derimot logisk sett absurd, ettersom USA nå er verdens største skyldnerstat og en nettoimportør av varer. Den amerikanske statsgjelda var i fjor på vel 6 billioner dollar, sett i forhold til et bruttonasjonalprodukt på \$ 9 billioner. I det lange løp kan et land ikke innføre større varemengder enn det kan betale; enten ved eget varesalg, ved andre løpende inntekter eller ved langsiktige lån fra utlandet.

I 1971 frikoplete president Richard Nixon dollaren fra gullstandarden som ble bestemt i Bretton Woods mot slutten av annen verdenskrig. Bakgrunnen var det ekstreme budsjettunderskuddet USA pådro seg som følge av krigføringa mot Vietnam. Sentralbanken begynte helt enkelt å trykke dollarsedler, uten at de hadde dekning i gullreserver. Teoretisk skulle dette betydd at dollaren abdiserte som reservevaluta. Ikke desto mindre har dollaren fortsatt med å være et pengepolitisk maktinstrument som brukes til å la andre land betale for USAs eget budsjettunderskudd.

Dette har å gjøre med militær og geopolitisk makt mer enn økonomisk styrke. USAs svære muskler står ikke i forhold til landets bløte underliv, for å låne et uttrykk fra den britiske avisa *The Observer*.

Andre lands eksport til USA under dollarens hegemoni er en ordning der eksportlandene, for å tjene inn dollarene som trengs for å kjøpe varer som er priset i dollar og for å betjene lån som er tatt opp i dollar, tvinges til å finansiere amerikansk forbruk ved at de må investere sine handelsoverskudd i amerikanske verdipapirer eller aksjer (som valutaeserver), noe som gir USA en formuesinntekt som kan brukes til å finansiere et løpende regnskaps-

messig underskudd. «Verdenshandelen er i dag et spill der USA produserer dollar mens resten av verden produserer varer som kan kjøpes med dollar», skriver analytikeren Henry C. K. Liu.¹

Heller ikke et land som svømmer over av dollar, unnslipper dollartyranniet. Det kriseramma Japan er ikke bare en stor eksportnasjon, men har også de største valutaeservene (for det meste dollar!) i verden. USA-baserte kredittvurderingsselskaper som Moody's har like fullt nedgradert Japans kredittverdighet til under den til Botswana. Hvorfor? Fordi den japanske staten opererer med budsjettunderskudd og delvis proteksjonisme i et forsøk på å avhjelpe den innenlandske krisa, mens Botswanas budsjettpolitikk er under kontroll av de store utenlandske eierne av diamantgruvene i landet, noe som

gjør Botswana mer «kredittverdig».

Borgerlig økonomi lærer at valutakurser styres av markedsmekanismer som tilbud og etterspørsel og av regjeringers finans- og pengepolitikk (herunder styringsrenta). Hva dollaren angår, er dette i beste fall en halvsannhet. US dollar står for 68 prosent av verdens valutaeserver, opp fra 51 pst for ti år siden. Men den amerikanske andelen av global eksport står ikke i forhold til dette: Den var i 2000 bare på 12,3 prosent (US \$781,1 mrd av en totalsum av \$6,2 billioner) mens importandelen var 18,9 prosent (\$1,26 billioner av en verdenstotal på \$6,65 billioner).²

Altså er det andre mekanismer ute og går.

En rekke av verdens viktigste varer, ikke minst olje, er priset i dollar. Olja som «smøremiddel» for dollar har vært et vilkår for at USA skulle akseptere oljekartet OPEC fra 1973. Alle verdensvarer som er priset i dollar er i prinsippet «ame-

rikanske». Alle land må ha dollarreserver, fordi alle aksepterer dollar som betalingsmiddel. I tillegg kommer at press mot nasjonale valutaer tvinger de enkelte nasjonalbankene til å bygge opp dollarreserver for å motstå angrep mot valutaen. Slik blir dollaren kunstig styrket mot andre valutaer, og gjør den amerikanske utenlandsgjelda billigere, for ikke å si gratis. En «sterk» dollar gjør importvarer billige, og bidrar dermed til å holde lønningene til de amerikanske arbeiderne nede.

På samme tid viser dette dollarens sårbarhet. Oljestatene har de siste åra stadig mer høylytt antydnet en overgang til euro; Venezuela har allerede tatt skritt for å legge om til europrising. Dette er noe langt mer enn politisk demonstrasjonspolitikk, og skyldes at eurosoneen faktisk er blitt en større oljeimportør enn USA.³

OPEC avventer inntil videre hva de store europeiske oljeprodusentene Norge og Storbritannia vil gjøre med sitt forhold til EU/ØMU. Går britene med i eurosoneen, for ikke å nevne Norge hvis ja-sida en gang skulle få viljen sin, vil ei mulig omlegging av oljevalutaen komme høyt opp på dagsorden – og vil provosere fram farlige konfrontasjoner imperialistene imellom. Hvis OPEC skulle begynne å fastsette oljeprisen i euro, regner eksperter med at dollaren ville bli devaluert med opptil 40 prosent. Det ville bety totalt økonomisk krakk for USA.

Dermed er vi tilbake i Midtøsten og USAs krigføring og okkupasjon. Hærtakinga av Irak, og muligens Iran i neste omgang, har ikke bare å gjøre med kontroll over oljeressursene. Det har også å gjøre med sikring av dollarens fortsatte hegemoni som oljevaluta. Ryker dollaren som verdensvaluta, så ryker også USA som verdens eneste supermakt.

¹ Liu er formann i Liu Investment Group, New York. Sitat fra *Asia Times* 11. april 2002.

² Henry C. K. Liu, *Asia Times* 23. juli 2002.

³ Javad Yarjani: The choice of Currency for the Denomination of the Oil Bill. Foredrag på EU-seminaret «The International Role of the Euro», Oviedo i Spania 14/4-02. Her gjengitt etter en artikkel i *Arbejderen* 5/4-2003.

AMERIKAS FORENTE NASJONER:

Verken irakere eller palestinere ser på FN og generalsekretær Annan som sin venn. De ser at FN som offest er et haleheng til USA.

Illustrasjon av den palestinske tegneren Baha Al-Bukhari.

FN inn som ryddegutt?

Bush truet i sin tid med å erklære FN for «irrelevant». Nå ber han om godt vær, for at FN skal rake glørne ut av ilden for USA.

Da USA og Storbritannia egenhendig gikk til krig mot Irak, med land som Australia, Polen og Danmark på slep, var det åpenbart for hele verden at dette var en illegitim krig, et eklatant brudd på folkeretten og en hån mot FN.

Hundretusenvis av mennesker gikk ut på gatene i protest, i Europa, Asia og ikke minst i USA både før krigen brøt ut, og etter at den var et faktum. Imperialismakter som Frankrike, Tyskland og Russland hadde i denne situasjonen hele verdensopinionen med seg. Men folk som hadde illusjoner om at disse statene forsvarte folkerettens prinsipper, fikk snart en blåmandag.

FN rettfærdiggjør okkupasjonen

Sikkerhetsrådets vedtak av den 22. mai 2003 innebar at et enstemmig Sikkerhetsråd godkjente den ulovlige okkupasjonen av Irak. 14 av de 15 medlemmene i Rådet, inklusive vetomaktene Frankrike og Russland, samt Tyskland, stemte for resolusjon 1483. Syria lot være å møte til avstemningen, trolig av frykt for konsekvensene hvis landet skulle ha stemt imot.

«Gjennom å vedta resolusjonen har Sikkerhetsrådet for første gang godkjent en utenlandsk okkupasjon av et medlemsland i FN etter en invasjon som flertallet av Rådets medlemmer har motsatt seg», skrev The Washington Post.

I en åtte siders detaljert resolusjonstekst gir Sikkerhetsrådet gjennom resolusjon 1483 okkupantene juridisk rett til å gjøre hva de vil i ubegrensa tid med landet, med olja, med innbyggerne, med hele Iraks framtid. Det eneste forbeholdet er en påminnelse om at Geneve- og Haag-konvensjonenes regler om okkupasjonsmaktens plikter gjelder også for USA og Storbritannia.

Okkupasjon er okkupasjon

Med Bush' mer forsonende tone og tysk «imøtekommenhet», er utsiktene blitt lysere for de som mener at en okkupasjon formelt administrert av FN ville være et stort framskritt for det irakiske folket. Men for det første er det ingenting som tyder på at USA vil gå med på å frasi seg den faktiske kontrollen over Irak, verken militært eller politisk. For det andre: En okkupasjon er og blir en okkupasjon, uansett hvem som er okkupant. For det tredje vil en FN-administrert okkupasjon måtte hvile på amerikanske bajonetter, som det overlegent sterkeste medlemsland (som allerede har mangfoldige divisjoner på plass). Kan-

skje blir overgangen til et irakisk sjølstyre smidigere og mer akseptabelt, sett med «internasjonale» øyne. Men neppe sett med irakiske.

En FN-administrert okkupasjon vil i praksis bety at FN administrerer på USAs vegne. Det vil bety at FN raker kastanjene ut av ilden for USA, og betaler en stor del av regninga for en krig og okkupasjon som ble iverksatt på tvers av og i forakt for FNs Sikkerhetsråd.

Den eneste akseptable løsninga for Irak er at okkupasjonsstyrkene trekker seg fullstendig ut, og at irakerne sjøl innfører et sivilt styre etter eget valg. Hvis problemene blir uoverstigelige, og irakerne sjøl ber FN om hjelp, er situasjonen en annen.

Sannheten om FN er dessverre at verdensorganisasjonen blir brukt og utnyttet i et spill imperialistene imellom, et spill som lar seg utfolde på grunn av den anakronistiske vetoretten og sammensetninga av et Sikkerhetsråd basert på den geopolitiske situasjonen anno 1945.

* Kilde: Jon Børge Hansen, FN-sambandet.

Humanisme er ikke nok

Fredsbevegelsen *Ikke i mitt navn* vedtok å legge seg sjøl «på is» i april/mai, fordi det ikke var enhet om hvordan kampen skulle føres videre. Den kan raskt vekkes til live ved ny amerikansk sabelrasling.

Fredsbevegelsens utrolige mangfold og bredde, med tilslutning fra 190 store og små organisasjoner, var både dens styrke og dens svakhet. Da krigen var et faktum, viste det seg at mange hestekrefter sto i et

omvendt proporsjonalt forhold til bevegelsens dreiemoment. Illusjoner om FN, om at Bondevik kanskje mente det han sa, om at slaget var tapt når krigen først var en realitet – og ikke minst nødhjelpsorganisasjonenes behov for å drive nettopp nødhjelp overfor en lidende sivilbefolkning, bidro til å oppløse fronten. Vi har igjen fått bekrefta at en antikrigsbevegelse også må være *anti-imperialistisk*.

Skjerping av motsetningene

Bak forsonende smil pågår spillet om Irak for fullt.

Motsetningene imperialistene imellom lar seg ikke skjule av håndtrykk og forsonende smil. Tyskland, Frankrike og Russland krever gjenytelser for sin medgjørighet.

Når USAs europeiske allierte tilsynelatende er tilbake i folden, er dette bare et uttrykk for en taktisk retrett. Tyskland og Frankrike forsøker på alle måter å finne manøvreringsrom til å fremme sine egne interesser og undergrave USAs posisjon, uten at det leder til direkte konfrontasjon statene imellom; en konfrontasjon de i dag ville være dømt til å tape. Derfor foregår stridighetene inntil videre på det diplomatiske, politiske og økonomiske planet.

Selges til høystbydende

Skulle en tro på eventyrene som blir presentert i norske medier, ser det ut til at fred og fordragelighet er gjenopprettet over Atlanteren – særlig etter at Frankrike, Tyskland og Russland har sanksjonert okkupasjonen av Irak gjennom FN-resolusjon 1483. Dette er et bedrag, og sjølsagt en skuffelse for de som måtte ha trodd at krigsmotstanden og forsvaret av FN-charteret fra tysk og fransk side hadde med prinsipper å gjøre. De europeiske imperialistene er som andre imperialister, de selger ethvert «prinsipp» hvis det står i veien for ambisjonene. I tilfellet Irak har de sanksjonert okkupasjonsregimet i håp om at USA i det minste vil gi dem noen smuler av sine investeringer tilbake. Alternativet var at de mistet alt. Dette har ikke det ringeste å gjøre med at de førende EU-landa eller Russland har gitt opp sine egne ambisjoner. Det har allerede vist seg gjennom den tyske viseutenriksministerens besøk og utvida handelsforbindelser med regimet i Teheran – i åpen tross mot USAs utilsilte trusler mot Iran.

USA har kjørt seg fast

USA har kjørt seg fast og sliter med titusener av demoraliserte soldater, og tvinges til å be andre stater «ta ansvar». Gjenoppbyggingskostnadene har vært kraftig undervurdert av Bush-administrasjonen. Frankrike og Tyskland smiler i skjegget og ønsker å la USA få steike i sitt eget fett, i påvente av at USA skulle finne fram tiggerstaven, slik Bush nå har gjort, presset som han er på hjemmebane av synkende popularitet og et underskuddsbudsjett på 480 milliarder dollar.

I slutten av september kom Tysklands statsminister Gerhard Schröder USA «til unnsetning» i spørsmålet om Irak, med presidentene Jacques Chirac og Vladimir Putin på slep. – *Vi har lagt uenighetene bak oss og er enige om at vi har felles interesse av å se et stabilt og demokratisk Irak, sa Schröder da han møtte Bush i New York (NRK/NTB 24-09-03).* Foreløpig vil ikke Tyskland inn med soldater, men skal trene opp sikkerhetspersonell og irakiske politistyrker.

Irak ut på anbud

Det irakiske quislingregimet har på ordre fra USA vedtatt ei økonomisk reformpakke, som i praksis betyr at hele Irak blir lagt ut for salg til utenlandske investorer – med unntak av oljeindustrien. USAs offisielle frihandelsideologi ble lansert etter at de feitest kontraktene allerede er tildelt de amerikanske monopolene, og som et agn for de gjenstridige europeiske og russiske imperialistene som ikke har andre intensjoner bak sin vifting med FN-flagget enn å sikre sin andel av det irakiske byttet.

Entreprenørfirmaet Bechtel er ifølge Wall Street Journal belønnet med ytterligere \$350 millioner til reparasjon av kraftforsyning, vann- og kloakksystemer i Irak. Dette kommer på toppen av et «anbud» i april verdt \$680 millioner. Enorme kontrakter for gjenoppbygging av oljeindustrien i landet har allerede gått til Halliburton, et selskap hvor Dick Cheney satt i ledelsen for før han ble innsatt som visepresident. Kontraktene blir i stor grad tildelt gjennom US Agency for International Development (USAID) i tett samarbeid med okkupasjonsregimet.

Som Dodge City

«Kontraktprosessen i Irak ligner på Dodge City før Marshallene dukket opp», slik den Demokratiske senatoren Ron Wyden har uttrykt det.

For de europeiske rivalene er fordelinga av kontrakter i Irak er et hovedspørsmål. Ved siden av oljeindustrien, er telekommunikasjonssektoren et bonanza for selskaperne som slippes inn i varmen. Irak har ikke noe utbygd nett for mobiltelefoni. Men ingen europeiske eller asiatiske mobiloperatører har hatt utsikter til få en tøddel av dette enorme markedet. Det kan kanskje endre seg nå, avhengig av hvor dyrt de europeiske og russiske imperialistene klarer å selge sine FN-«prinsipper».

Maleraktivistene fri – men ikke frifunnet

Lars og Rune ble møtt med jubel da de slapp fri fra den lange varetekten.

De to danske krigsmotstanderne, også kjent som «maleraktivistene», Lars Grenaa og Rune Eltard-Sørensen, ble politisk dømt til hhv. tre og fire måneders fengsel for sin protest mot dansk delaktighet i USA-krigen mot Irak. Forbrytelsen var at de helte litt symbolsk blod – rødmaling – over den danske statsministeren Fogh Rasmussen som ga grønt lys for aktiv dansk krigsdeltakelse.

De to ble sluppet fri i juni etter 70 dager i sonet varetekt. Aktivistene ble samtidig dømt til å betale saksomkostninger og nye jakker for 52.000 kr – og har et erstatningskrav på 120.000 kr. for et gulvteppe på Christiansborg hengende over seg.

Sjøl om straffeutmålinga ble redusert og antikrigsmotstanden dermed innkasserte en liten seier, var dommen et klart uttrykk for politisk kriminalisering.

– Uansett om man er enig i aksjonsformen, vet en hel verden at det ikke var snakk om et voldelig overfall, men om en symbolsk politisk aksjon, et uttrykk for protest mot dansk krigsdeltakelse i en ulovlig krig, skrev Støttekomiteen for maleraktivistene i en uttalelse.

Støttearbeidet fortsetter fordi påtalemakta ønsker å skjerpe dommen i samband med innføringa av en ny pakke «terrorlover».

I Norge har både RV og ML-gruppa Revolusjon uttrykt støtte til de to og fordømt den politiske domsavsigelsen. Mer informasjon på: www.stopterrorkrigen.dk

Norge medløper for okkupantene

150 norske leiesoldater er på plass i Irak, sendt av den norske regjering den 8. juli, i ly av fellesferie og sommersløvhet.

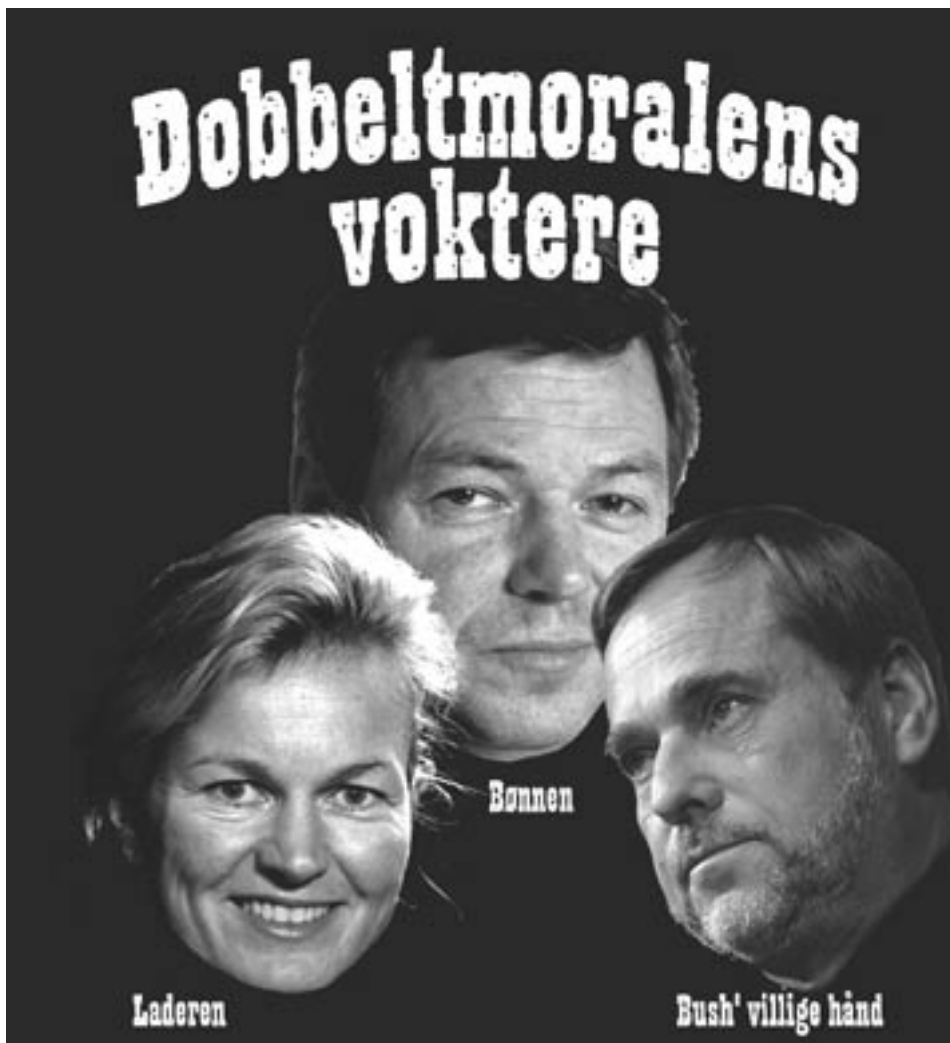
Alle skjønner at dette er en okkupasjonsstyrke, underlagt den britiske okkupasjonssonen rundt Basra, uansett om regjeringa og krigsministeren hårdnakket hevder at den er et humanitært bidrag. Påstanden er også imøtegått av Befalets Fellesorganisasjon, som sier rett ut at Kristin Krohn Devolds påstander nok er myntet på den norske opinionen (*NRK Dagsrevyen 23. august 2003*).

Bondeviks tungetale

Innsatsen skjer på tross av den norske regjeringas påståtte reservasjoner mot krigen, og er et håndslag til USA som mildt sagt har vært lite fornøyd med Norges offisielle reservasjoner og tungetalen til Bondevik. Norge er det eneste landet blant de som offisielt ikke ville støtte USAs krig, som nå stiller med militært personell. Innsatsen skjer på tross av protester fra nødhjelpsorganisasjoner, som for eksempel Norsk Folkehjelp, som påpeker at norske mineryddere i uniform setter de sivile minerydderne i fare – og koster det mangedobbelte. Okkupantstyrken er på toppen av det hele finansiert over bistandsbudsjettet!

Uønskede okkupanter

– I løpet av helgen har vi fått knust ruter på fire-fem kjøretøyer, men bare med materielle skader, forteller major Torger Gillebo, kompanisjefen i ingeniørkompaniet i Irak til *Forsvarsnett*. Han forklarer at det er økt

spenning i området fordi lokalbefolkningen er utålmodige på grunn av bensinmangel og mangel på kraftforsyning.

– *Og vi blir nok oppfattet som en del av okkupasjonsstyrken – en militær bil er en militær bil*, sier Gillebo (*Forsvarsnett 14. august 2003*).

Norske styrker er operative ikke bare i Irak, men også i Afghanistan, der norske myndigheter har lagt lokk på informasjon om djevlskapen de norske elitetroppene er med på.

Kravet er: **Send soldatene hjem NÅ!**

www.ingenkrig.no/hentsoldatenehjem/

Støtt kampanja «Hent soldatene hjem»!

ledelsen for okkupasjonsstyrkene, selv om FN blir presset til å ta et medansvar..

En FN-innsats, i likhet med annen internasjonal støtte til humanitært hjelpearbeid og gjenoppbygging av landet, må bygge på at irakerne sjøl får det avgjørende ordet i styringen av landet.

Vi vil bidra til at det også i Oslo blir en markering mot okkupasjonen i forbindelse med den internasjonale aksjonsdagen 25.oktober, med brodd mot en fortsatt norsk okkupasjonsstøtte.

Parolegrunnlag:

- Hent soldatene hjem!
- Stopp okkupasjonen av Irak!
- Humanitær hjelp – ikke krig!

Fra plattformen for kampanja «Hent soldatene hjem»

Vi er mot USA og Storbritannias okkupasjon av Irak og oppfatter det norske militære bidraget som en direkte støtte til okkupasjonen. Vi arbeider for at de norske soldatene i Irak skal hentes hjem og at norske myndigheter skal anstrenge seg for at den USA-styrte okkupasjonen av Irak skal opphøre. Det gjelder så lenge USA har

Statoil med buksa nede i Iran

I oljebransjen bruker man ikke ord som korrupsjon, men heller «signaturbonus» eller returprovisjon.

Statoil er en av den norske imperialismens spydodder, og har allerede virksomhet i 25 land. Ett av dem er Iran, der Statoil åpenbart er villig til å betale langt utover det som er vanlig – sjøl i oljebransjen – for å sikre seg ytterligere innpass i landet. Så mye at både Økokrim og en næringslivstopp som Trygve Hegnar rister på hodet og roper alarm.

Mehdi Hashemi Rafsanjani, sønn av den tidligere presidenten i Iran, er en av to sentrale såkalte rådgivere i avtalen med Horton Investments. Han er også direktør i et datterselskap av Nioc, som er Statoils partner i Iran. Rafsanjani-familien har et rykte forbundet med korrupsjon. Statoil har betalt 40 millioner kroner til Horton, ifølge *Dagens Næringsliv*.

Økokrim er kommet på banen, og både styreformann Løddesøl og konsernsjef Olav Fjell måtte til slutt bite i gresset.

Fjell fikk med seg ei sluttpakke verdt drøyt 50 millioner. Formodentlig er det snakk om avgangsprovisjon...

De iranske monarkistenes nye strategi

USA-imperialismen bruker millioner av dollar på støtte til monarkiet i Iran, CIA gir direkte støtte til det gamle regimets agenter.

«Kongen» uten trone eller krone reiser fra det ene universitetet til det andre sammen med sine amerikanske venner og holder taler for iranske venner som er tent på det amerikanske demokratiet. Han sprer propaganda via amerikanske satellitter til Iran for å påvirke ungdommen der – i håpet om at iranerne ikke skal feire Studentenes dag (til minne om studentene som ble skutt ned av sjahens regime i 1953), Kvinnedagen eller Første mai.

Tidligere snakka monarkistene ganske enkelt om at monarkiet måtte gjenopprettes i Iran, fordi monarkiet er arvelig og går til den avdøde sjahens eldste sønn. Men det tøvet holder ikke lenger, for folket vil ikke godta et tåpelig menneske som konge på grunnlag av slektskap og arv.

Slagordet «Død over sjahen» gir framleis gjenlyd i det iranske folkets ører. Den iranske revolusjonen hadde en anti-monarkistisk karakter, og ødeleggelsen av et despotisk monarki var et helhjertet krav fra hele nasjonen. Men monarkistene respekterer ikke dette resultatet av revolusjonens folkeavstemning. De er despotisk innstilt, fordi de bare aksepterer resultatet av de valgene som blei påtvunget massene i sjahens tid.

Sjahens sønn – en vanlig borger?

Sjahens sønn er utdannet og opplært av imperialistene. Han blir støtta av funksjonærer, ideologer, veiledningsekspertter og høyere offiserer fra farens regime. Framfor alt får han støtte fra imperialistene og massemediene deres. Sjahens sønn er en enkeltperson, og den eneste imperialistene promoverer for å erstatte sjahen.

Monarkistene argumenterer nå med at sjahens sønn har like stor rett som enhver annen iransk borger til å nominere seg selv som president – enda til som president på livstid (konge!). Vi spør monarkistene hvordan folket kan ha tillit til en person som har arva en kriminell bakgrunn.

Irans anti-monarkistiske opposisjon bør sette opp et anklageskrift mot sjahens regime og be sjahens sønn – i egenskap av vanlig borger – om å svare oppriktig på det linje for linje. Når han har gjort en allsidig kritikk av farens regime og forbrytelsen som hans familie og venner har begått i fortida, kan han få samme rettigheter som en vanlig iransk borger. Gjennom en slik prosess, som organisasjonen vår har foreslått, vil avsløringa av monarkistene nå et punkt der de blir nødt til å blotte seg ytterligere og ta fram bildene av Bush, Cheney, Rumsfeld og Wolfowitz fra lommene sine.

*Kilde: Toufan International nr. 15/2003
Toufan er organ for Arbeidets parti i Iran.*

Revisjonister som quislinger i Irak

Den 13. juli utpekte USAs administrator av Irak, Paul Bremer, en rekke irakere til det såkalte administrasjonsrådet, for å gi okkupasjonen en form for «irakisk legitimitet». Blant rådets oppgaver er å vedta et statsbudsjett for 2004 og å utarbeide en ny grunnlov – begge deler sjølsagt under amerikansk overoppsyn med vetorett.

Rådet er sammensatt av 25 irakiske quislinger og banditter, flere med nære bånd til USA. Noen av de mest kjente rådsmedlemmene er banksvindleren Ahmad Chalabi fra Iraks Nasjonale Kongress (INC) samt de to kurdiske lederne Masoud Barzani fra Kurdistans Demokratiske Parti (KDP) og Jalal Talabani fra Kurdistans Patriotiske Union (PUK). Barzani-klanen er beryktet for sitt tette samarbeid med USA.

Til manges overraskelse valgte USAs stattholder også å utpeke en «kommunist» til å sitte i quislingregjeringa, nærmere bestemt formannen i Iraks kommunistiske parti (IKP), Hamid Mousa.

I et intervju den 23. juni med den arabiske avisa *al-Sharq al-Awsat* ble Hamid Mousa spurt om det ikke er rart at amerikanske og britiske embetsmenn besøker partikontoret: «Det er ikke første gang at det har vært diskusjoner mellom IKP og amerikanerne og britene og andre medlemmer av FNs Sikkerhetsråd. Tidligere har det vært møter i USA, Kurdistan og Damaskus», svarte Mousa. Ledelsen i IKP har i andre sammenhenger fulgt opp med å beskrive den amerikanske aggresjonen som en «frigjøring» av Irak.

Ingen ved sine fulle fem kan oppfatte dette som et kommunistisk parti, navnet til tross. En av partiets veteraner fra 50-tallet, før det ble infisert av revisjonismen, Ahmed Karim, beskrev dagens IKP på denne måten i et intervju den 9. februar (få uker før krigsutbruddet): – *IKP er et opportunistisk parti, som indirekte hjelper imperialismen. Partiledelsen har skiftet side og ønsker krigen for å velte Saddam.*

Ahmed Karim er i dag en av lederne for Iraks Nasjonale Demokratiske Kommunistiske Bevegelse, som ble stiftet i 2001.

Opplysningene er basert på en lengre artikkel av Michael Jensen.

Hele teksten finnes på www.kpnet.dk

Det [...] eneste tenkelige grunnlaget under kapitalismen for å dele opp innflytelsessfærer, interesser, kolonier osv., er et overslag over styrken til deltakerne. Det står om den allmenne økonomiske, finansielle og militære styrken. Og styrken til dem som deltar i delinga, endrer seg ikke i samme tempo. Det er umulig å få ei jamn utvikling for ulike foretak, truster og industri-greiner eller land under kapitalismen. [...] Er det 'tenkelig' at det innbyrdes styrkeforholdet mellom imperialistmaktene kommer til å stå uendra om ti eller tjue års tid? Det er helt utenkelig.»

Lenin:

*«Imperialismen...»
utvalgte verker bd. 6,
Oktober forlag s. 161*

Påstanden om at USA søker å oppnå totalt verdensherredømme er knapt kontroversiell lenger.

Spesielt etter den folkerettsstridige krigen og okkupasjonen av Irak våren 2003, er kjensgjerningene blitt så uttalte, så mange og så åpenbare, at ambisjonene verken er til å misforstå eller lar seg bortforklare.

Bush-doktrinen, eller Den nasjonale sikkerhetsstrategien, er en oppfølger til Prosjektet for et nytt amerikansk århundre. Både fløyen av det Demokratiske partiet i USA og nær sagt samtlige europeiske toppolitikere, uansett om de er konservative, liberale eller sosialdemokrater, bekymrer seg over denne politikken og gir uttrykk for at verden ville sett annerledes ut hvis Bush-administrasjonen ble byttet ut med en annen. Men den uttalte aggressiviteten

Drømmen det nye am

fra USA sin side er i første rekke uttrykk for at de amerikanske monopolene ser sin historiske sjanse, og at kretsen rundt Bush har vært optimalisert til å utnytte disse mulighetene maksimalt i den gitte situasjonen. '9/11' er mer enn én gang blitt beskrevet som «en anledning» av presidentens rådgivere som Condoleezza Rice. Rådgiverne til en Demokratisk president ville neppe ha trukket andre slutninger. Da ville de ha forsømt jobben sin. Om en Demokratisk administrasjon ville ha valgt en annen taktikk for å sette USA-imperialismens strategi ut i livet, blir rein spekulasjon. Men påstanden kan være god å ha i bakhånd når og hvis Bush-administrasjonen «går på trynet».

Løgnene slår tilbake

Krigsløgnene slår nå hardt tilbake mot politikerne i Washington, London og Canberra

Noen måneder etter det folkerettsstridige overfallet på Irak den 20. mars, har verden fått bekreftet det krigsmotstanderne sa hele tida: forberedelsene av opinionen i massemedia og påskuddet for krigen har bygd på løgn fra ende til annen.

Colin Powells bløff-forestilling i Sikkerhetsrådet og USAs press og trusler mot FNs våpeninspektører, er avslørt av flere av inspektørene – samt av lederen sjøl, den nå pensjonerte (og dermed mer frittalende) Hans Blix. CIA og USAs egne inspektører har offisielt bekreftet at Irak ikke har masseødelegelsesvåpen. Slike våpen er ikke funnet i Irak, hverken av FNs våpeninspektører under Hans Blix' ledelse eller av inspektørene USA sendte inn etter at FN-teamet ble sendt hjem.

Skandale etter sjølmord

Den sosialdemokratiske Blair-regjeringa i Storbritannia, Bush' fremste internasjonale støttespiller, har avslørt seg sjøl for

all verden gjennom sjølmordet til David Kelly, våpeneksperten som ble utpekt som BBCs kilde for avsløringa av at Blair & Co. hadde pynta på etterretningsrapportene fra MI6, blant annet med påstanden om at Irak angivelig skulle være i stand til å utløse et angrep med ABC-våpen i løpet av bare 45 minutter. Denne bløffen ble også avslørt av en av Blairs egne ministre, som trakk seg

fra stillinga da krigen mot Irak var i gang. Australia var, sammen med Storbritannia, USAs mest villige medløper i den anglo-amerikanske imperialistiske offensiven. Etterretningsoffiseren Andrew Wilkie har offentlig anklagd regjeringa i Canberra og statsminister John Howard for

om amerikanske tusenårsriket

Etterkommere av Reagan

I sin tale til Kongressen den 20. september 2001 sa president Bush: «(Men) dette landet vil selv definere vår tidsalder og ikke bli definert av den». Tidsalderen som Bush har definert er *The New American Century* – Det nye amerikanske århundret.

Ett drøyt år tidligere, i 2000, lanserte flere av president George W. Bush' nære medarbeidere sitt *Project for a New American Century* (PNAC). Terroranslagene den 11. september 2001 var katalysatoren som skulle til for å sette prosjektet ut i livet.

Blant grunnleggerne av PNAC finner vi folk som Richard Perle, nåværende visepresident Dick Cheney, krigsminis-

ter Donald Rumsfeld, visekrigsminister Paul Wolfowitz og andre.

Perle, som har høy stjerne hos Bush sammen med Paul Wolfowitz, var også en av rådgiverne til eks-president Ronald Reagan. Han snakket allerede den gangen om at USA måtte gå til «total krig» for sine interesser i et intervju med den berømte australske journalisten John Pilger. – Jeg avskrev ham feilaktig som en gærning, skrev Pilger seinere.

Denne stormannsgalskapen er nå USAs offisielle politikk. Det er en visjon om et nytt verdensrike som vanskelig lar seg sammenlikne med annet enn Hitlers planer om Det tredje rike. Men for verden er situasjonen på mange måter verre enn den var mot slutten av 30-tallet. Nazi-Tyskland var tross alt nødt til å forholde seg til en rekke relativt jevnbyrdige militære stormakter; Storbritannia, Frankrike, Sovjetsamveldet, USA... Etter Sovjetunionens oppløsning for vel 10 år siden, har USA ingen jevnbyrdig rival. Og dette er bakgrunnen for at de mest ekspansjonistiske kreftene i Pentagon og på Wall Street vil gripe timen og utnytte '9/11' til det ytterste.

Rivaler til bekymring

Sjøl om USAs maktposisjon for øyeblikket er suveren, så veit strategene at dette kan komme til å endre seg. EU og Kina har styrket seg økonomisk, dels også militært, og kan bli farlige utfordrere på sikt. USA svarer med å øke det militære og teknologiske forspranget ytterligere. Kontroll over olja står sentralt – i siste instans er dette dessuten et spørsmål om å sikre dollarens fortsatte hegemoni som verdensvaluta nummer én (se egen artikkel på side 7). Både *euro*, og potensielt også kinesiske *yuan*, kan under gitte vilkår komme til å kullkaste hele dollarhegemoniet.

PNAC representerer amerikansk høyre-ekstremisme og den mest aggressive delen av monopolborgerskapet. Her er det ikke snakk om gale nazibander som kjemper mot føderalt overformynderi, av typen som sprengte bomber i Oklahoma. PNAC er amerikansk høyre-ekstremisme på høyeste plan, som en høyst representativ intellektuell «tenkeboks». (Andre slike

tenkebokser, flere med bakgrunn fra presidentperioden til Ronald Reagan, er *The American Enterprise Institute* og *Hudson-instituttet*.)

Anbefalingene fra PNAC om å øke militærbudsjettet med 48 milliarder dollar (like mye som Storbritannias totale militærbudsjett) for å gjøre USA i stand til å kjempe på flere krigsskueplasser samtidig, om utvikling av «bunker buster» atomvåpen, om prioritering av stjernekrigsprosjektet – er mer enn tankespinn, de er blitt eller er i ferd med å bli virkelighet!

PNAC er et uttalt prosjekt for amerikansk verdensherredømme, for at USA uhindret skal kontrollere menneskeheten og verdens ressurser. I 2000 forespeilte dokumentet fra PNAC hva som måtte til for å nå dette målet: «en katastrofearted og katalyserende hendelse – noe i stil med Pearl Harbor». Profetiet ble oppfylt den 11. september 2001, da passasjerflyene smalt inn i World Trade Centers to tårn og Pentagon.

Allerede morgenen etter, den 12. september 2001, da det fortsatt var fullstendig i det uvisse hvem flykaprerne var, forlangte Donald Rumsfeld på regjeringsmøtet at USA måtte gå til angrep på Irak. Han ble stanset av Colin Powell, som forklarte at opinionen først måtte forberedes innen man kunne iverksette et angrep på Irak. Valget falt dermed på Afghanistan, som et enklere bytte i første omgang.*

Siden da har USA forsert sitt program for opprustning av verdensrommet og Kongressen har gitt klarsignal for ny og utvidet forskning for utvikling av såkalte «anvendelige» atomvåpen – *mini-nukes*. Begge deler er i strid med inngåtte avrøstningsavtaler.

Se også sidene 7–11

* Se John Pilger <http://pilger.carlton.com>

å ha «vinklet, fordreid og benyttet fabrikkert informasjon» om Irak.

Bush: – Ingen tråder til Irak

– Vi har ikke noe bevis for at Saddam Hussein var involvert i 11. septemberangrepene, måtte president George W. Bush innrømme i Kongressen 17. september.

Men nesten 70 prosent av amerikanerne tror stadig at Saddam Hussein personlig var involvert i angrepene. Ikke minst visepresident Cheney har framsatt disse påstandene tidligere.

Flere granskningskomiteer og høringer er satt i sving, og gjør den politiske tilværelsen ubekvem for Blair, Howard og til dels også for Bush, Cheney og Rumsfeld.

I USA forsøker Demokratene å høste stemmer på Bush sine faderer, og på å oppsluke antikrigsbevegelsen. Men den parlamentariske «opposisjonen» i USA og UK har aldri motsatt seg krigene og okkupasjonen. Imperialisme er og blir imperialisme, likegyldig hvilket av kapitalens partier som til enhver tid administrerer «demokratiet».

Den raskt voksende bevegelsen for å bringe de amerikanske soldatene hjem, med soldatenes familier og tidligere krigsveteraner som grunnfjell, begynner derimot å få et omfang og en støtte som framkaller assosiasjoner til motstanden mot Vietnam-krigen på 60-tallet. ■

Hvor nå, Israel?

Når Israel nå omringer og angriper President Arafat er det et symbol på hva Israel gjør med hele det palestinske folket.

Av Lars Akerhaug

Arafat sa i FN's generalforsamling den 13. november 1974: «Jeg kommer hit med en olivengren i den ene hånden og et maskingevær i den andre. Dere kan velge hvilken hånd dere vil ta». Olivengrenen er et palestinsk fredssymbol, og uttalelsen illustrerer på beste måte den strategien det palestinske lederskapet har og alltid har hatt. En strategisk kombinasjon av væpnet kamp, men samtidig fredsforhandlinger og diplomati. Samtidig ser vi at Israel, så lenge det har vært mulig for staten, har unngått å gripe olivengrenen Arafat strakte ut da og fortsetter å

GRAVEMASKIN MOT OLIVENTRÆR.

Oliventrær rykket opp med rota fjernes med gravemaskiner.

Foto: www.gush-shalom.org

strekke ut nå. Helt siden seksdagerskrigen og Begins senere valgseier i 1976 har Israel alltid vært opptatt av å etablere såkalte «facts on the ground», fakta på bakken. Dette er strategien fortsatt nå, og som vi skal se er det derfor Israel haler ut og ødelegger det amerikanske veikartet.

Arafat er nå igjen omringet av israelske styrker utenfor hans hovedkvarter Muqata i Ramallah. Sammen med ham står representanter fra Fatahs

øverste ledelse, deres venner og familie. De representerer et folk som aldri har vært, eller er villige til å la seg deportere eller drive vekk uten kamp.

Dynamisk utvikling

Historien om det palestinske folket er derfor også en historie om motstandskamp og politisk utvikling, som revolusjonære bør studere.

Historien viser også at selv om utgangspunktet i dag ser ille ut, har det vært en dynamisk utvikling av palestinerne forutsetninger. Arafat er i dag i Palestina. Vi skal ikke mer enn 36 år tilbake i historien for å finne et PLO som ikke engang var under palestinsk ledelse. Derfor må det være en hovedbjelke i venstresidens forståelse av situasjonen nå at angrepene på Arafat er et angrep på hele det palestinske folket.

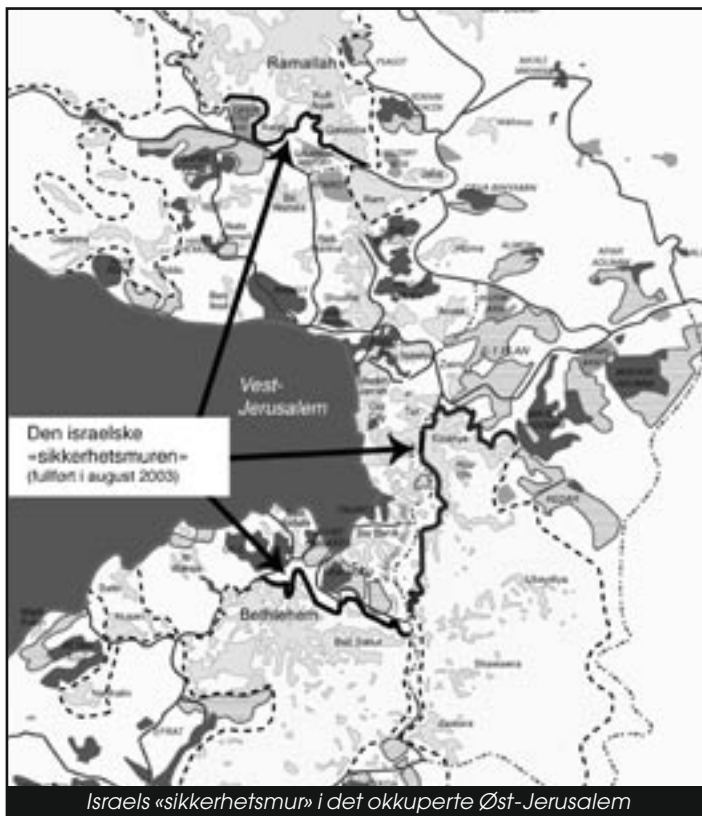
Endrede motsetninger

Våren 2002 skrev undertegnede en artikkel i dette bladet der jeg skildret de interne motsetningene i den palestinske motstandsbevegelsen. Blant annet skrev jeg: «Det er en åpenbar forskjell på Marwan Barghoutis politikk, som handler om å samle mest mulig av den palestinske motstanden inn i en enhetlig fold, knyttet opp til en legitim militær kamp om områder hele verden anser

som okkuperte, og Arafats fengslingspolitikk.» Denne motsetningen er ikke lenger gyldig. De israelske angrepene på hele det palestinske folket er nå så harde og så brutale, og den statlige autoriteten Arafat representerte er så godt som forsvunnet. Det finnes i dag en grunnleggende motsigelse internt blant palestinerne: Motstand eller kapitulasjon. Arafat representerer fortsatt den palestinske frigjøringsbevegelsen, og har bevist dette i etterkant av det havarete amerikanske veikartet. Dette handler ikke om noe grunnleggende politisk linjeskifte i den palestinske ledelsen, men om at nasjonal samling i dag er det eneste realistiske alternativet for den palestinske ledelsen. De palestinske selvstyremyndighetene vil ikke overleve uten det palestinske folket i ryggen.

Motstandslinjen styrkes

I denne situasjonen er det åpenbart at angrepene på det palestinske lederskapet kommer til å styrke de som vil drive motstand, ikke kapitulasjon. Derfor er det bare ord når enkelte israelske regjeringsmedlemmer, som Ehud Omert, tidligere borgermester i Jerusalem fra Likud, hevder at å drepe Arafat vil bane veien for det som i israelsk terminologi

heter «et moderat lederskap». Moderat betyr her å akseptere de israelske kravene om at en total avvæpning av palestinsk militær må komme før Israel stanser sin aggressive okkupasjonspolitikk.

Men et slikt lederskap er ikke Israels mål. Dette viser også alle de kjeppene i hjulet Israel la for Abu Mazens kortvarige statsministerperiode. Det langsiktige målet til det israelske regjeringsskabinettet er å drive palestinerne ut i intern borgerkrig ved å fjerne Arafat. Håpet er at en slik avgjørelse, eller kanskje også bare truslene om en slik avgjørelse, skal åpne for en maktkamp mellom palestinske grupper.

Spørsmålet er om ikke heller resultatet blir en samling og enhetlig styrking av den palestinske frigjøringsstrategien. Sjeik Yassin, leder av Hamas, har til tross for de stadige og gjentatte likvideringene og likvideringsforsøkene på politiske ledere fra den islamske motstandsbevegelsen akseptert Arafats premiss om en tosidig våpenhvile.

Nøkkelen til en slik våpenhvile ligger i at Israel stanser likvideringsforsøkene. Dette ser nå ut til å være et omforent standpunkt alle de viktige palestinske fraksjonene står sammen om.

Sharons strategi

Sharon ønsker ikke dette. Det israelske regjeringsskabinettet er det mest høyreekstre i staten Israels historie, og preget av overmot etter krigen mot Irak.¹ For han er det viktigere at den israelske «sikkerhetsmuren» bygges ut og at de ulovlige bosettingene fortsetter å utvides, enn å unngå at israelske sivile sprenges i busser i Tel Aviv og Jerusalem. Sharons strategi er preget av en idé i det israelske samfunnet om at USAs seier over Irak gir rom

PROTEST: Slagord på muren som omringer Qalqiliya. Foto fra www.gush-shalom.org

for ny ekspansjon i retning av det gamle målet: en apartheid-liknende utvikling i Palestina kombinert med at Israel tar nye områder av Eretz Israel.²

Dette har også vært USAs strategi. For selv om «veikartet for fred» på sett og vis var klarere og bedre enn Oslo-avtalen, innebar det også en underminering av palestinernes valgte ledelse. Derfor er det også helt logisk når USA motsetter seg å fordømme Israels trusler om å fjerne Arafat i FNs sikkerhetsråd. Dette betyr ikke at det ikke finnes interessen motsetninger mellom Israel og USA, men denne motsetningen er ikke grunnleggende.

Landrøveri bak betong

Apartheidmuren, som den fortjener å bli kalt, er forventet å bli det største landrøveriet siden israelsk okkupasjon av vestbredden og Gaza i 1967. Murens foreløpige prosjekterte trase vil tillate Israel å ta kontroll over om lag halvparten av vestbredden og er forventet å skulle strekke seg over 650 kilometer. Foreløpig har muren sneket seg seks kilometer inn på vestbredden, og i noen områder vil den strekke seg 16 kilometer inn. Muren følger en sti som tillater maksimal annekasjon av områder for de ulovlige israelske bosettingene (forbudt etter Genevekonven-

sjonen) og en storstilt suverenitet over palestinske områder.

Livet for palestinerne som blir plassert inne i muren (områdene som har vært under israelsk suverenitet siden 1948) vil bli utålelig. Palestinerne vil bli innesperret i beleirede ghettoer, fratatt de mest grunnleggende menneskerettigheter og de vil miste store deler av sine landområder, vannressurser og andre grunnleggende behov for å overleve. En slik undertrykking og elendigjøring av de palestinske levekårene har allerede begynt i de områdene hvor Muren foreløpig er blitt bygd ut, om lag 10 prosent av befolkningen på Vestbredden er allerede berørt av ødeleggelsene i kjølvannet av murens «første fase». Ute av stand til å komme til sine landområder. De siste åpningene av de tre «krysspunktene» for muren som er plassert på og deler opp de palestinske områdene – setter bare søkelys på institusjonaliseringen av dette landrøveriet.

Bare den siste måneden etter at portene ble åpnet i disse krysspunktene har mennesker blitt skutt, slått, ydmyket og hindret fra å komme seg dit de skal. Alle forstår at en fri og levedyktig palestinsk stat vil være umulig under slike forhold. Mens det amerikanske veikartet snubler videre er vir-

keligheten på bakken at hundre bulldozere jobber hver dag for å fortsette ødeleggelsene i kjølvannet av den israelske apartheidmuren. Murens trase viser hvor det amerikanske veikartet er tenkt å ende: i en ydmykende oppsplitting av Palestina. Et slikt endepunkt vil være en katastrofe for hele det palestinske folket. Men også for den israelske arbeiderklassen vil dette bety nye år med økonomisk elendighet, sønner og døtre hjem i kister og selvmordsbomber i Jerusalem og Tel Aviv.

Lars Akerhaug er internasjonalt ansvarlig i Rød Valgallianse

NOTER

¹ Se for eksempel <http://www.haaretz.com/hasen/spages/342623.html>, Ha'aretz 22. september.

² *Eretz Israel*, Stor-Israel, en betegnelse brukt av ekspansjonistiske grupper av bosettere, høyresiden i Likud og høyre-radikale sionistiske og/eller religiøse krefter. Betegnelsen famner om hele vestbredden og Gaza og også deler av Jordan og Syria.

Les mer på nettet:

www.pengon.org
www.palestinakomiteen.no
www.palestina.no

Reformismen som veirydder for

Fascistiskuppet i Chile 11 september 1973 var et nederlag både for det borgerlige demokratiet og for venstrekreftene i landet. Chilenske kommunister har analysert de politiske faktorene som bidro til kuppet.

Av Eduardo Artes, PC (AP)

Det fascistiske militærkuppet i Chile i september 1973 var ikke bare enda ett i en endeløs rekke av slike kupp i Latin-Amerika og verden for øvrig. Det har en spesiell betydning – ikke bare fordi det var uhyre brutalt, men også på grunn av at fasciststyret varte så lenge og fordi det førte til en karakteristisk omgruppering av den kapitalistiske utbyttinga og undertrykkelsen i Chile, alt etter krav fra yankee-imperialismen og dens lokale samarbeidspartnere.

Myten om Allende

Den ideologiske og politiske forvirringa rundt Folkefronten *Unidad Popular* (UP), Salvador Allende og alle dem som betraktet seg sjøl som «fortroppen» eller i hvert fall «venstresida» i perioden før fascistkuppet, er ikke blitt mindre. Den er tvert imot økende, og er kommet opp på et slikt nivå at de som står for «veien til Allende og UP», blir behandlet som «ultra-venstre». Dessuten er det en del unge mennesker som nylig har gått inn i samfunnsskampene og leter etter en utvei til å avsløre alt sviket og opportunisten, og som prøver å finne et revolusjonært alternativ i den rosverdige og modige holdninga til Salvador Allende – da han i de siste øyeblikk av sitt liv plukket opp et maskingevær for å gjøre motstand mot de fascistiske hordene som angrep Moneda (regjeringspalasset – OA). De har lansert slagordet «Han overga seg ikke, han kjempa med et gevær!»

Det som er viktig i denne sammenhengen, er at disse ungdommene gir uttrykk for sitt ønske om revolusjonær forandring. Forvirringa blir utnyttet på en listig måte av opportunistene til å avspore kampen og på ny lede arbeiderne og folkebevegelsen på nederlagets vei, og dette er det hovedsakelige revisjonismen og dens sosialdemokratiske partner som står for. Sett fra massenes synspunkt har det uten tvil aldri i Chiles historie – og kanskje ikke i hele Latin-Amerika – vært noen gunstigere periode enn tida med UP når det gjelder borgerlig-demokratiske friheter og muligheten til å uttrykke ønsket om revolusjonære forandringer i samfunnet. Dette var noe som ikke bare var en erfaring folket gjorde, men som også blei observert av reaksjonen og yankeeimperialismen, og som de gikk til aksjon mot.

Massenes glød var et viktig element i hele perioden med Allende-regjeringa. Massene mobiliserte ikke bare mot imperialismen og reaksjonen, mot sabotasjen av produksjonen og mot det svarte markedet, slik revisjonistene hevder, men også for å rykke fram mot å gripe makta, til tross for politikken og handlingene til sjølve UP. Som vi skal se etter hvert, var UP – Folkefronten – resultatet av en langvarig innsats fra reformismens og revisjonismens side, med sterk internasjonal støtte i den revisjonistiske politikken til det tidligere Sovjetunionen etter at kamerat Josef Stalin var død og krustsjovistene hadde overtatt makta gjennom sitt kupp.

Revisjonistenes rolle

Av den internasjonale revisjonismen blei

UP framstilt som en bekreftelse av tesen om «fredelig overgang» eller «den fredelige veien» til sosialismen, en tese som den skammelige 20. kongressen til SUKP hadde gjort til sin – i motsetning til den marxist-leninistiske læra om revolusjonær maktvertakelse som blei forsvart i Lenins og Stalins tid. Opportunistens «fredelige vei» var et slagord og en permanent praksis som var retta mot arbeiderbevegelsen og folkemassene, et slagord som fornektet den revolusjonære sannheten om at en væpna konfrontasjon er uunngåelig når klassekampen når et høyere stadium og spørsmålet om samfunnsmakta kommer i forgrunnen. Dette var spesielt gyldig på Bresjnevs tid da den interimperialistiske konfrontasjonen mellom USA og den revisjonistiske sovjetledelsen var blitt skjerpa.

Bevisst forræderi

Men revisjonismens bevisste forræderi blei tydelig da det blei åpenbart at en fysisk (væpna) styrke trengtes for å forhindre det «reaksjonære opprøret», mens revisjonistene fortalte oss om såkalte «patriotiske offiserer», om «å opprettholde hærens konstitusjonelle karakter», og om «å integrere hæren i forandringa». De populariserte demobiliserende og defaitistiske slagord som «venner soldater, folket er med dere» og «hæren er folket i uniform». [...]

Endelig er viktig å påpeke at «det ekstreme venstre» har fått skylda for kuppet i mange år. Mens revisjonismen knesatte sin formløse «politikk for et folkelig opprør», som aldri satte seg noe annet mål enn

30-årsdagen for Pinochet-kuppet ble markert den 11. september – her foran den amerikanske ambassaden i Oslo.

Foto:
Revolusjon

fascismen

«tilbake til demokratiet» slik det var før kuppet, organiserte revisjonistene «den væpna kampen» mot Pinochet – nok en gang uten folket, men basert på høyt spesialisert våpenutstyr. Og sammen med de andre sektorene av den borgerlige opposisjonen mot Pinochet, fornektet og oppga de denne kampen i det mest avgjørende øyeblikket. UP var et konkret uttrykk for småborgerlig tankegang – og ikke bare for revisjonismen, som lånte en del fraser fra marxismen-leninismen, men også for sosialdemokratisk tankegang av mer eller mindre radikal type, representert ved Chiles sosialistiske parti som Salvador Allende var medlem og leder av. [...]

I desember 1970 var Salvador Allende allerede blitt valgt til republikkens president. Luis Corvalan [den daværende generalsekretæren i Chiles «Kommunistiske» Parti – overs. merknad] kom da med en tidlig lovprisning av tesen om valgets vei, eller revisjonismens «fredelige vei», som Krustsjov og hans etterfølgere gikk inn for: «Chiles eksempel vil vise at midlene og metodene for den revolusjonære prosessen har sine særegenheter i hvert land, og beviser at tesen til den 20. kongressen i SUKP ikke er så absurd.» (*International Journal*, desember 1970.)

To og et halvt år etter at Corvalan i spissen for Volodias, Millas, Marin osv. gledet seg over den påståtte «triumfen» for den krustsjovistiske tesen, blei det avslørt at tesen som var forkynt av en 20. kongressen til det russiske revisjonistpartiet ikke bare var absurd, men også kriminell og forræderisk.

Corvalans skamløshet kjenner ingen grenser: Noen få år før Allende blei valgt, var absurditeten av «den fredelige veien» blitt bevisst – den gangen i Indonesia, der over 500 000 kommunister og patrioter blei myrda i et fascistisk kupp gjennomført av den borgerlige hæren til general Suharto – retta mot den «konstitusjonelle» presidenten og fedrelandets far, Sukarno. Fra det anti-reformistiske «venstre», det vil si de sektorene som tok opp kampen mot den «fredelige veien» eller «valgets vei», blei det gjort store anstrengelser for å gjøre motstand mot den borgerlige reformismen, «den fredelige veien» og klasseforsoninga

som blei gjennomført av det såkalte «tradisjonelle venstre».

Venstresidas rolle

Et stort antall kamerater som tilhørte «det revolusjonære venstre», MIR (Den revolusjonære venstrebevegelsen), PCR (Det revolusjonære kommunistiske partiet) og andre mindre grupper, ga eksempler på modig motstand mot det fascistiske diktaturet. Sjøl om revisjonistene hevdet at disse gruppene hadde ansvaret for å provosere fram kuppet, var det faktisk der en fant den mest konsekvente innsatsen for å finne en revolusjonær vei ut av krisa i den borgerlig-demokratiske formen for kapitalistisk utbytting i Chile før 11. september 1973, om en da ser bort fra deres ideologiske og politiske feil.

President Salvador Allende.

Alle de forskjellige venstregruppene, bortsett fra trotskistene, som er revisjonistenes brødre i forræderiet, lette etter en revolusjonær vei ut av det borgerlig-demokratiske systemet slik det var i Chile fram til 11. september 1973. De gjorde store anstrengelser, blant annet med eksempler på heroisme. Ingen kan konkludere med at nederlaget deres skyldtes mangel på «vilje» eller mot, tvert i mot hadde de mye av det. Forklaringa på nederlaget må finnes i ideene som styrte deres praksis, i den eklektiske tenkinga som lå langt fra den proletariske revolusjonære forståelsen, fra den marxist-leninistiske ideologien, fra læra til Marx, Engels, Lenin og Stalin anvendt på virkeligheten i Chile. På bekostning av arbeidernes og folkets blod og livet til ærlige, militante kjempere minte klassekampen oss atter en gang om at arbeiderklassen og folkene ikke har noen framtid og ikke noe perspektiv for virkelig samfunnsmessig forandring hvis de ikke har et ekte proletarisk parti som er herda i klassekampen og utvikla på grunnlag av den kommunistiske ideologien, marxismen-leninismen.

Forkortet utdrag fra Eduardo Artes, Chiles Kommunistiske Parti (Proletarisk Aksjon) august 1998. PC (AP) er medlem av Den internasjonale konferansen av marxist-leninistiske partier.

Les mer om Chile på neste side

Kommentar

Brustne illusjoner

Det chilenske folket betalte en høy pris for illusjonene om borgerskapets «respekt for demokratiet». Det fascistiske terrorregimet varte i 17 år, med 3000 drepte og «savned» på samvit-tigheten.

I 1990 gikk general Augusto Pinochet med på å gjeninnføre «demokratiet» etter at offiserskorpset hadde sikret seg straffrihet gjennom amnestilover. Grunnloven som ble innført av diktaturet på 1980-tallet gjelder fortsatt med ubetydelige forandringer. En av konsekvensene er at det den dag i dag sitter senatorer i parlamentet som er utpekt av militæret og militære domstoler som dømmer sivile. Den nåværende presidenten Ricardo Lagos Escobar var en av Pinochet-regimets opposenter og tjenestegjorde i Allende-regjeringa. Men den militære, økonomiske og juridiske makten er fortsatt i hendene på de som støttet militærkuppet.

Lærdommene fra Chile er universelle, men av spesiell betydning i et Latin-Amerika som i våre dager består av flere mer eller mindre radikale regjeringer som iallfall delvis opponerer mot USA-imperialismens diktat og gjennomfører visse reformer som provoserer det reaksjonære borgerskapet og godseierne.

Presidenter som Lula i Brasil og Chávez i Venezuela har politiske reformprogrammer som har fellestrekk med dem til regjeringa Allende i Chile. Både Lula og Chávez har en dels anti-imperialistisk retorikk og en rekke sosiale reformer på sitt program, samtidig som de har gjort en rekke innrømmelser til imperialismen og støtter seg til det etablerte politiske systemet – hæren inkludert. I et Latin-Amerika hundset og herjet av yankee'ene, skaper disse nye lederne håp og forventninger i folkemassene – men også store reformistiske illusjoner. Kamp mot disse i bunn og grunn sosialdemokratiske forestillingene er desto viktigere. Lærdommene fra Chile i 1973 er dermed av største betydning, ikke bare for arbeidere, fattigbønder og indianere i dagens Latin-Amerika, men også for progressive i Norge som er for unge til å huske kuppet i Chile, og som har latt seg forlede av resirkulerte ideer om et «sosialistisk folkestyre» basert på borgerlig-demokratiske institusjoner.

J.St.

De tragiske hendelsene i Chile – en lærdom for revolusjonære verden over

Artikkel fra Zëri i Popullit
2. oktober 1973 (Utdrag)

I Chile raser fortsatt den kontrarevolusjonære stormen mot de arbeidende massene, patriotene og kjemperne i landet. Høyrekreftene som tok makta etter kuppet 11. september har innført et terrorvelde som ville ha gjort hitleristene misunnelige. Folk blir brutalt drept og massakrert overalt, på gater og på arbeidsplasser, uten rettsak og under alle slags påskudd. Sportsarenaene er blitt forvandlet til konsentrasjonsleire. Progressiv kultur blir trampet under hæl. Marxistiske bøker brennes på torgbål i nazistil. Mens demokratiske partier, fagforeninger og demokratiske partier er bannlyst, sprer middelaldersk mørke seg utover landet. De mest fanatiske, ultrareaksjonære mørkekreftene, USA-imperialismens agenter, har inntatt den politiske scenen. De demokratiske rettighetene som folket hadde vunnet gjennom kamp og blod ble visket ut i løpet av en eneste dag.

Begivenhetene i Chile påvirker ikke bare det chilenske folket, men alle revolusjonære, progressive og fredselkende krefter i verden. Derfor bør revolusjonære og arbeidsfolk ikke bare i Chile, mens også i andre land, trekke lærdom av disse hendelsene. Vi snakker sjølsagt ikke her om reint nasjonale detaljer og aspekter, eller om helt bestemte handlinger, mangler eller feil i den chilenske revolusjonen som ikke går utover det indre rammeverket for denne revolusjonen. Vi snakker om de universelle lovene som ingen revolusjon kommer utenom og som enhver revolusjon må forholde seg til. Problemet består i å undersøke og vurdere i lys av de chilenske begivenhetene hvilke synsmåter som viste seg å være korrekte og hvilke som viste seg å være forvrengte hva angår revolusjonens teori og praksis. Det gjelder å avklare hvilke teser som er revolusjonære og hvilke som er opportunistiske, og å fastslå hva slags holdninger og handlinger som tjener og fremmer revolusjonen og hvilke som tjener kontrarevolusjonen.

Først må det sies at perioden under Allendes regjering ikke er en periode som enkelt lar seg viske ut fra livet til det chilenske folket eller fra historien til Latin-Amerika som helhet. Unidad Popular-regjeringa vedtok en serie åtgjerder og satte ut i livet en rekke reformer i samsvar med kravene og ønskene til folkets breie masser

Enver Hoxha (over) kritiserte skarpt revisjonistenes medansvar for det kontrarevolusjonære jentakuppet.

– reformer som skulle styrke landets nasjonale frihet og uavhengighet og en sjølstendig økonomisk utvikling.

Regjeringa rettet harde slag mot det lokale oligarkiet og de amerikanske monopolene som holdt alle nøkkelposisjonene og som satte loven i landet. Inspiratoren til denne progressive og anti-imperialistiske kursen var president Allende, en av Latin-Amerikas edleste personligheter, en framstående patriot og forkjemper for demokrati. Under hans ledelse sloss det chilenske folket for jordreformen, de kjempet for nasjonaliseringen av utenlandske selskaper, for demokratisering av landet og for frigjøring av Chile fra USAs innflytelse. Allende ga kraftig støtte til de anti-imperialistiske frigjøringsbevegelsene i Latin-Amerika og gjorde landet sitt til asylsted for alle frihetskjemperne som ble forfulgt av bøllene og militærjuntaene i Latin-Amerika. Han ga sin uforbeholdne støtte til folkenes frigjøringsbevegelse og de anti-imperialistiske bevegelsene og stilte seg fullt ut solidarisk med kampen til det vietnamesiske, kambodsjanske, palestinske og andre folk.

Kunne de store chilenske jordeierne, som var vitne til at godsene deres ble delt ut til fattigbøndene, tilgi ham for at han fulgte denne kursen og for disse gjerningene? Kunne fabrikantene i Santiago, som ble forvist fra sine nasjonaliserte produksjonsanlegg, finne seg i dette? Eller de

nordamerikanske konsernene som mistet makta si? En dag ville de utvilsomt forene seg for å styrte ham og gjenvinne sine tapte privilegier. Et naturlig spørsmål reiser seg: Var Allende klar over atmosfæren som omga ham, visste han om konspirasjonene som ble klekket ut mot ham? Sjølsagt gjorde han det. De reaksjonære opererte åpent. Reaksjonens krefter likviderte regjeringsmedlemmer, funksjonærer i regjeringspartiene og vanlige tjenestemenn. Den oppildnet til og dirigerte de kontrarevolusjonære streikene til lastebileierne, butikkeiere, leger og andre småborgerlige lag. Til slutt prøvde den ut styrken sin i det mislykka militærkuppet i juni. Flere CIA-planer for å velte den lovlige regjeringa ble avslørt.

Disse angrepene fra den innenlandske og utenlandske reaksjonen ville ha vært tilstrekkelige til å utløse alarmen og få Allende til å tenke seg om. De ville ha vært skjellig grunn til å implementere den grunnleggende loven for enhver revolusjon, at kontrarevolusjonær vold må møtes med revolusjonær vold. Men president Allende foretok seg ingenting, han handlet ikke. Han kan absolutt ikke beskyldes for mangel på idealer. Av hele sitt hjerte elsket han den saken han kjempet, og som han trodde på rettferdigheten av helt til det siste. Han manglet ikke personlig mot, og han var beredt til å ofre alt, slik han faktisk også gjorde. Men hans tragedie var at han trodde at han med fornuft kunne overtale de reaksjonære kreftene og få dem til å oppgi sin aktivitet og til godvillig å gi avkall på sin gamle posisjoner og privilegier.

I Chile trodde man på at de relativt langvarig etablerte demokratiske tradisjonene, parlamentet, den legale virksomheten til politiske partier, eksistensen av ei fri presse osv. var et uoverstigelig hinder for enhver reaksjonær kraft som måtte forsøke seg på å gripe makta ved hjelp av voldsbruk. Virkeligheten beviste imidlertid det motsatte. Statskuppet fra høyrekreftene viste at borgerskapet kan akseptere visse friheter akkurat så lenge disse ikke krenker dets grunnleggende interesser. Men når det ser at disse interessene er truet, bryr borgerskapet seg ikke lenger om etikk.

Utdrag. Her oversatt fra Enver Hoxha: *Selected Works* bd IV, Forlaget 8. Nëntori, Tirana 1982, s. 850 ff.

Send inn slippen til Revolusjon, boks 4480 Nydalen, 0403 Oslo
eller betal direkte inn til konto 0530 2763498

**Ta ikke sjansen på at du treffer på en selger
– bli abonnent og få bladet hjem i postkassa!**

- Send meg bladet og alle hefter i ett år for kr. 100,-
- Jeg vil ha mer informasjon om ML-gruppa Revolusjon
- Jeg vil delta på studiemøter
- Ta kontakt med meg på tlf. eller på _____@_____
- Send et gratis prøveeksemplar til

Navn

Adresse

Poststed

Abonnér

Vil du gå på studiesirkel
eller vite mer om hva marxist-
leninistene står for?

Det enkleste er å sende en e-post til
revolusjon@rocketmail.com

Du kan også sende inn slippen over,
eller legge igjen en beskjed på
telefonsvarer 98 85 50 78

Mer info på **www.revolusjon.no**

Avisa for de velbeslåtte

«Venstresidas dagsavis»
markedsfører seg sjøl overfor
potensielle annonsører med at
avisas småborgerlige lezerskare har
ræva full av penger – så mye at de
spenner opp til 20.000 kroner i året
på fornøyelser...

Det er mer enn en femtilapp om
dagen, det.

Kulturavis

Klassekampens lesere bruker mest penger på kultur.

Hver fjerde leser bruker fra fem til over tjue tusen kroner i året på fornøyelser (kino, teater etc). Dette er mer enn hos noen annen norsk avis.

Annonsér hos oss!

Bestill annonse på **22 05 95 75**
eller **annonse@klassekampen.no**

KLASSEKAMPEN

Billett på tlf. Fra Norsk Kulturforbundet
i Medie- og Informasjonskontrollen 1001

Professor Bernt Hagtvet benyttet agurktida og Dagbladet til et nytt antikommunistisk korstog. Han har vært ute i lignende ærend tidligere.

I en svær dobbeltkronikk i Dagbladet 16. og 17. juli forlangte professoren at AKP-lederne måtte dra til Phnom Penh for å øve botsgang, og sammenlignet dem i samme åndedrag med NS-folk som burde oppsøke Auschwitz etter krigen: «Enda deres støtte til despoter ofte var tydeligere enn unge NS-folk under sterkt familiepress (sic!), går de norske maoistene rundt i dag uten å bli holdt ansvarlig for noe som helst». Den svinske sammenlikninga med nazistene sier det meste om professorens intellektuelle nivå. På et senere stadium i debatten gikk Hagtvet et skritt videre ved å erklære Jan Myrdal for å være en «venstrefascist».

Pål Steigan og øvrige i AKPs gamle ledelse er ifølge professoren *personlig ansvarlige* for folkemordet i Kambodsja. Det gir virkelig interessante perspektiver hvis for eksempel en rekke av de nåværende frontfigurene i Høyre – som på 60- og 70-tallet regelmessig sto utenfor Continental med Ky-flagg og ropte «Bomb Hanoi» – skal holdes *personlig ansvarlige* for USAs masse-mord i Vietnam.

Professorens budskap

har lite eller ingenting med Pol Pot og Røde Khmer å gjøre. Om så var, måtte Hagtvet ha brukt storslegga mot flere norske regjeringer og et bortimot samla Vesten som til langt ut på 80-tallet med nebb og klør forsvarte Røde Khmer-regimets plass i FN etter at Vietnam invaderte nabolandet i 1978/79.

Bak den professorale humanismen på det kambodsjanske folkets vegne, skjuler det seg en helt annen agenda: AKP bør bruke 30-årsjubileet sitt til «å

Professorat i svartekunst

utstede en offisiell unnskyldning til det norske folk for den ideologi de ville legge til grunn for sitt styre i Norge». AKP (og RV!) bør nedlegge seg sjøl, mener professoren, som «en endelig avslutning av tradisjonen fra Oktoberrevolusjonen».

Enhver form for revolusjonær grunnholdning må lukes vekk fra det norske samfunnet, også om det bare er snakk om retorikk. Derfor mener Hagtvet at avisa Klassekampen må stryke denne retorikken fra sin formålsparagraf, dersom den skal være ei avis for «venstresida».

Våpengalskap

Hagtvets sannhetsvitne for de rødes forbryterske sinnelag var Torben Weinreich, et tidligere medlem av ledelsen i det danske maoistpartiet KAP, som i Weekendavisen påsto at det norske AKP dreiv med våpentrening og at det var et «opptakskrav» at man var villig til å drepe venner og familiemedlemmer...

Disse absurde påstandene reagerte AKP-ledelsen heftig på, og ville først bruke rettsapparatet til å stevne Hagtvet for injurier. En forståelig, men lite klok reaksjon. Etter ei tid skjønte AKP at en rettsak ville gi de reaksjonære billige poenger, og ombestemte seg. Lund-kommisjonen har jo for lengst påvist at overvåkinga av blant andre AKP var både grunnløs og ulovlig. Både AKP(m-l) og dagens rest-AKP har alltid konsekvent og prinsipielt avvist enhver form for individuell terrorisme og alle former for palasskupp-teorier. Professoren gjør seg sjøl til latter.

Det AKP(m-l) gjorde på 70-tallet var å ta et oppgjør med pasifistiske ideer. Medlemmene ble oppfordret til å avtjene verneplikten – for å drive agitasjon blant de me-

nige, men også for å lære å håndtere våpen, slik alle rekrutter må.

I den grad «våpengalskap» noen gang har preget AKP, kan det tidfestes til da partiet erstattet marxismen-leninismen med de kinesiske revisjonistenes teori om de tre verdener og lagde en norsk variant i form av sitt såkalte militærprogram i 1979/80. Essensen i denne nye linja var at AKP fikk for seg at det eneste som kunne utløse en revolusjon i Norge var en sovjetisk okkupasjon! Et «udugelig» NATO-forsvar av Norge ville få massene til å forstå at AKP hadde den riktige linja, og etter hvert gjøre opp med det norske borgerskapet og NATO (etter at det hadde vært en alliert i kampen mot sosialimperialismen). I mellomtida var det om å gjøre å ruste opp «et sterkt nasjonalt forsvar» i (NATO-)Norge. Denne forskrudde forestillinga har ført til psykologiske langtidsskader som ennå ikke kan sies å være reparert i AKP-huset.

Noen borgerlig kritikk av denne krigsmanien til AKP har vi aldri registrert.

Hvem blir neste?

Etter at han kastet ut sin «brannfakkell» i sommer, har den middelmådige statsviter Hagtvet blitt så omsvermet av den borgerlige intelligentsia at det har gått ham til hodet. I det siste har han gått enda et skritt videre, og vil stille SV og gamle SF-ere som Berge Furre til ansvar for at også de i en periode svermet for «massemorderen Mao». Når vil sjefsanklager Hagtvet reise tiltale mot sosialdemokrater som har hatt en velvillig innstilling til Cuba og Fidel Castro...?

Inntil videre kan professoren glede seg over at han har skapt bevegelse blant en rekke mer eller mindre angrende syndere. En hel skokk med

Debatt

fortid i og rundt ml-bevegelsen, også flere av AKP(m-l)s gamle lederskikkelser, har gitt mer eller mindre troverdige svar på tiltale i Dagbladet og Klassekampen. Noen har konvertert fullstendig til borgerligheten, som Sverre Knutsen, mens andre bare angrer «over-slag», og påstår seg framleis å være marxister. Noen, som Finn Sjøe, har kommet til at det var leninismen som var og er problemet. Selvsamme Sjøe begikk boka *Søkelys på et svik*, et makkverk som skulle «bevise» at det sosialistiske Albania egentlig var i lomma på de sovjetiske sosialimperialistene. Det er sterkt å beklage at Sjøe ikke sparte boktittelen til sin egen selvbiografi.

Andre eks-radisser som nå livnærer seg som «humanister», har sluttet at marxismen har «mangler i forhold til individers verdi» og derfor er en potensiell trussel mot menneskerettighetene... (Lars Gule, leder av Human-Etisk Forbund, i *Dagbladet* 11/08/03)

Når det kapitalistiske systemets eneste virkelige utfordrer, revolusjonær marxisme og leninisme, lyses i bann og merkes 'helsefarlig', står vi tilbake med ett eneste «humant og menneskelig» samfunns-system. Fasiten er gitt!

Sett i lys av at den optil flere ganger er erklært død og begravd, er det bemerkelsesverdige hvilke kanonader av artilleri borgerligheten finner det formålstjenlig å avfyre mot marxismen og kommunismen.

Ett er sikkert: Flere runder i den antikommunistiske kampanja kommer, og de blir villere og av mer åpent fascistisk tilsnitt dess mer kapitalismens økonomiske, politiske og moralske krise utvikler seg.

Professorer i svartekunst trenger ikke frykte for arbeidsløshetens svøpe.

Jan R. Steinholt

KK som antimarxistisk propagandakanal

Med sin siste kronikk i KK 20 august demonstrerer Hagtvet nok en gang at han ikke er interessert i en saklig diskusjon. Hele kronikken begrenses til karakterestikker, grove fornærmelser mot Myrdal som person, og grove forvrengninger av hva han har skrevet. Men det er vel ikke så mye annet å vente av en borgerlig professor i sin selverklærte kampanje mot marxismen.

Litt trist er det å registrere at «venstresidas dagsavis» lar seg bruke som et organ for å spre slik lavpanna propaganda, av en person, som så vist ikke har hatt problemer med å få spredd sine hatske ytringer i den seinere tid. Personlig passer jeg på å fatte meg i korthet, for kronikkplass i KK er et demokratisk privilegium jeg bare kan drømme om, med mine ikke så stueriene standpunkter i den offentlige debatt.

Hagtvet er filosofisk idealist og befinner seg derfor i en enkel verden. Her trenger han ikke ta stilling til de grensen den materielle virkeligheten stiller, og det er derfor aldri nødvendig å foreta valg som medfører lidelser. For ham er det slik at det alltid finnes perfekte løsninger i hvilken som helst situasjon. Det er derfor ikke nødvendig for ham å studere Kampuchea for å finne ut hva slags muligheter og begrensninger som faktisk fantes. Derfor ville han dersom han hadde hatt makt gjort den samme grunnleggende feilen som RK gjorde; Ikke ta tilstrek-

kelig hensyn til de materielle begrensningene.

For oss som er marxister er det derimot lærerik med fordomsfrie studier av Kampuchea, så vel som andre «sosialistiske

eksperimenter» for å finne ut hvordan de materielle forholdene setter grenser for samfunnets organisering. Demokrati er for eksempel ikke mulig under alle forhold (mer om dette på: <http://tjen-folket.no>).

For oss er det viktig og riktig å diskutere dette med alle som har noe saklig å tilføre debatten, Hagtvet har dessverre ikke det.

Tjen Folket 21. Aug. 2003

Fra EU til Europas Forente Stater

EU-Konventet, som har hatt ansvaret for debatten om EUs framtid, har lagt fram sitt forslag til en grunnlov for EU. Forslaget har en rekke innebygde konflikter som må løses, men av erfaring vet vi at EU når sine mål, selv om det ofte tar litt lengre tid enn planlagt. Det er liten tvil om at EU med dette tar nye store skritt mot å bli en superstat.

Tolv av de nåværende EU-land har gitt fra seg sine valutaer og må forholde seg fullt ut til styret i ESB. Den europeiske sentralbanken (ESB) fører sin rente, valuta og pengepolitikk uavhengig av de politiske prosessene i EU eller nasjonalstatene. Konventet foreslår at denne politikken grunnlovsfestes. Det går videre i retning av at EUs sentralmakt skal styre de store politiske og økonomiske beslutningene gjennom felles skatte- og avgiftpolitikk og et sentralt statsbudsjett.

EU er et eliteprosjekt som skal tilfredsstille næringslivets behov for å være konkurransedyktig og skape større fortjeneste til de europeiske storselskapene. I de nye EU-landene lever håpet om jobber og en bedre hverdag i EU. De

kan lære av de negative erfaringene fra de østlige områdene i Tyskland. Utviklingen i EU vanskeliggjør kampen for gode velferdssamfunn, global solidaritet, økologisk miljø- og ressursforvaltning. Nei til EU kan derfor ikke se at EU er et solidaritetsprosjekt.

EU er en økonomisk stormakt, men tar sikte på å utvikle seg til en politisk og militær makt som kan ta opp kampen mot USA og andre handelsblokker, om ressurser og markeder. De fattige landene i verden står igjen som tapere.

Det foreligger konkrete planer om en europeisk hær, som skal kunne benyttes for å forsvare EUs interesser i andre deler av verden. En slik politikk skaper grunnlag for terrorisme, rovdrift på naturressurser, rasisme og etniske konflikter. Nei til EU kan derfor ikke se at utviklingen av EU er et fredsprosjekt.

Et levende folkestyre må gi folk reelle muligheter til å være med på å avgjøre saker som påvirker egen hverdag. Det er et godt prinsipp at beslutninger fattes så nært folk som mulig. Et system hvor rikfolk eller selskaper kan kjøpe seg poli-

tisk innflytelse er ikke i tråd med vårt syn på folkestyre. Det er utvilsomt behov for politiske beslutninger på internasjonale nivåer, men slike spørsmål må forankres i en respekt for selvråderett og folkestyre i små som store stater. Nei til EU kan ikke se at utviklingen av EU til en superstat, gir oss et bedre folkestyre.

Det er stor folkelig motstand over hele Europa mot utviklingen i EU, spesielt i Danmark, Sverige og Storbritannia. To av disse landene har foreløpig avvist deltakelse i en felles valuta og den monetære unionen (ØMU). En rekke land planlegger folkeavstemming om EU-grunnloven, og meningsmålinger viser at det er flertall i folket mot sentrale deler av Konventets forslag i flere av disse landene. Norge vil ikke få mulighet til en slik folkeavstemming dersom vi blir medlem av EU. Har vi først akseptert medlemskap, vil grunnloven ligge som en del av dette. Den eneste måten for Norge å unngå EU-grunnloven på er gjennom å forbli utenfor EU.

Uttalelse fra Nei til EUs styre 16.08.2003

Angiveren og antikommunisten Orwell

Det har i mer enn fem år vært offentlig kjent at George Orwell (Eric Blair) var svoren antikommunist, angiver og et villig redskap for «storebror» – den britiske staten. Svarteboka som Orwell førte over kommunister og «krypto-kommunister» (som f.eks. Charlie Chaplin) er til og med inkludert i den nyeste utgaven av hans samlede verker.

For mange er denne gamle nyheten muligens oppsiktsvekkende. På norsk venstreside har den uskjønne sannheten om trotskistenes og sosialdemokratens kjæledegge lenge vært tabubelagt. Slik også når Klassekampen skal markere 100-årsdagen for «Demokraten Orwell» (KK 23. juni 2003). I et intervju med professor

Olav Lausund lar KK professoren oppsummere Orwells forfatterskap i ett ord: «decency – anstendighet». Et dekkende engelsk uttrykk måtte vel snarere være «deception – falskhet, bedrag»...?

Etter at liberalere og venstresida i årtier har hyllet Orwell som en stor «demokratisk sosialist», er sannheten sikkert

ubehagelig, men hvor lenge skal den underslås?

Jan R. Steinholt

P.S. Tidsskriftet Revolusjon brakte i 1999 (nr. 16) en oversatt artikkel om George Orwells virkelige rolle.

Innlegget ble ikke inntatt i avisa Klassekampen.

[...]’interimperialistiske’ eller ’ultraimperialistiske’ allianser (er) nødvendigvis bare en ’våpenstillstand’ i tida mellom krigene – uansett hvilken form alliansen kan ha, om det er en imperialistisk koalisjon mot en annen, eller det er en allmenn allianse som omfatter *alle* imperialistmakene. Fredelige allianser rydder vei for kriger, og vokser i sin tur ut av kriger. Det ene gir vilkår for det andre og skaper vekslende former for fredelig og ikke-fredelig kamp på *ett og*

samme grunnlag av imperialistiske forbindelser og

forhold innafor verdensøkonomien og verdenspolitikken.»

*Lenin:
«Imperialismen,
kapitalismens høyeste stadium»*

Slutterklæring fra det 7. internasjonale seminaret *Revolusjonens problemer i Latin-Amerika*

Verden er blitt rysta av den kriminelle krigen som USA-imperialismen og dens allierte har ført mot Irak, verdens nest største oljeproducent og derfor i sentrum for oljeselskapenes grådighet og deres interesse av at de store imperialistiske og kapitalistiske landa har geopolitisk dominans i den strategisk viktige sonen Midtøsten. Aggresjonen blei gjennomført mot et avhengig land som gjennom over ti år har vært underkasta en økonomisk, politisk og militær blokade av de maktene som kontrollerer FN.

Denne aggresjonen er en følge av den skarpe økonomiske krisa som det kapitalistiske og imperialistiske systemet verden over har stått overfor i mange år. Den er ei typisk krise med relativ overproduksjon, som påvirker stormaktene, og sjølsagt USA, som er plaget av en langvarig nedgang. Bush-administrasjonen betrakter krig som en sikkerhetsventil og løsning av den akutte økonomiske krisa. Deres håp er å sette ny fart i økonomien ved å gi næring til krigsindustrien, noe som vil øke rikdommen til disse monopolene. Men dette vil ikke løse problemene, for de militære utgiftene er enorme, og fordelene de håper på, vil ikke komme med en gang, og derfor vil den nåværende krisa bli skjerp. Disse problemene prøver de å løse ved å beslaglegge naturrikdommene til folkene og de avhengige landa. USA satsar på å konsolidere sin stilling som den dominerende imperialistmakta, øke sin deltakelse på verdensmarkedet og påtvinge de andre maktene en nyoppdeling av interessesfærene.

USA konkurrerer med EU, med gruppa av asiatiske land som ledes av Japan, og med Kina og Russland, og har motsigelser med dem. På grunn av kapitalismens ujevne utvikling er det for tida ingen likevekt mellom disse maktene, og det fører til ei utvikling mot allmenn krig. I dag er denne rivaliseringa kommet til uttrykk på en lokalisert måte, der en sjølsagt tyr til våpenbruk.

Mens imperialistene på den ene sida blir enige seg imellom for å påtvinge landa våre det nyliberale åket, med illevarslende følger i form av vekst i arbeidsløsheten og den «uformelle økonomien», i fattigdom og utestenging (av de folkelige sektorene) i avhengighet, undertrykking og superutbytting, konkurrerer de på den andre sida

Vi må arbeide en anti-imp

med hverandre om kontrollen over innflytelsesområder, råstoffkilder og erobring av nye markeder for produktene sine. I alle tilfellene er USA den mektigste og mest krigslystne.

Etter at tvillingtårna i WTC falt sammen og Pentagon og Det hvite hus var angrepet – symboler på USAs økonomiske, militære og politiske makt – satte lederne i dette landet på aggressivt vis i gang en ultrareaksjonær kampanje. De har gjenopplivet tesene i «Manifest Destiny», som står for den nordamerikanske nasjonens totale overlegenhet på alle områder, nødvendigheten av at alle folk blir «vestliggjort på yankee-vis» osv. Og dette er blitt ledsaget av trusler og straffetiltak som blir retta også mot det egne folket. Det viser at ledelsen av USA-imperialismen nå er i ferd med å innta en nyfascistisk posisjon – og dette er ei gruppe med sterke økonomiske bånd til militær-, olje- og flyindustrien.

Kampanja til USA-imperialismen har til hensikt å skremme arbeiderne og folkene for å vise at den er klar til å konfrontere eller å ta knekken på dem. Den prøver å gjøre deres sinn mottakelig for ideen om at den er uovervinnelig, og at det derfor er nyteløst å gjøre opprør mot den. Men imperialismens aggressivitet, som er et iboende element i den, er ikke en demonstrasjon av livskraft, men av dens forfall og svakhet. I fortida var det mange folk som grep til våpen og reiste seg mot imperialismen, og til tross for at vilkåra var verre enn nå, tilføyde de imperialismen nederlag: Vietnam og Korea er eksempler på dette. Og i over førti år har Cuba stått imot væpna aggresjon, sabotasje, terrorstiske handlinger og imperialistisk blokade.

I spissen for en koalisjon og ved å støtte seg til våpenarsenalet sitt har USA okkupert Afghanistan og Irak, og det har flere andre mål i tankene – som Iran, Den demokratiske folkerepublikken Korea og Cuba. Disse landa er erklært som medlemmer av den såkalte «ondskapens akse», og det er allerede blitt sluppet løs en propagandakampanje som skal rettferdiggjøre USA bruk av sine krigsmidler. USA har alt fått allierte regjeringer til å støtte karakteriseringa av revolusjonære og nasjonalistiske styrker som terrorister.

Det gjelder særlig i Latin-Amerika. Ved siden av det nye utbruddet mot Cuba setter de i verk Plan Colombia, Andes-initiativet,

ide for å danne imperialistisk front

med felles militære manøvrer og opprettelsen av militære baser.

Sjøl om koalisjonen vant en militær seier i Irak – men ikke i den grad den hadde venta – er nederlaget på det politiske planet åpenbart. Denne episoden har vist hvilke inter-imperialistiske motsigelser som eksisterer i verden i dag, men de har ikke gått utover det diplomatiske nivået. Men framfor alt er motsigelsen mellom imperialismen og folkene blitt åpenbar, og den har økt. Over hele kloden er det oppstått en mektig anti-krigsbevegelse som har avslørt og fordømt de virkelige måla for invasjonen og krigsplanene til Bush og den terroristiske regjeringsgruppa hans. I byene i sjølve angriperlanda var det enorme demonstrasjoner mot krigen, og de forekom overalt. Hovedelementet i denne mobiliseringa var ungdommen, og arbeiderklassens kamp er blitt merkbar i forskjellige land.

Det er imidlertid velkjent at det eksisterer forskjellige strømninger innafor denne bevegelsen mot krig. De pasifistiske holdningene, som i samme grad fordømmer alle former for vold, også den volden som brukes av folkene for å vinne frihet, har en betydelig tyngde. Men de sektorene som kjemper mot og fordømmer den reaksjonære og aggressive karakteren til det kapitalistisk-imperialistiske systemet, og som arbeider for å gi anti-krigsbevegelsen en anti-imperialistisk karakter og knytte den til kampen for sosial og nasjonal frigjøring, er også aktive.

De rådende omstendighetene tvinger de revolusjonære partiene, organisasjonene

og kreftene til å arbeide på brei basis, ved å ta opp eller finne enhetspunkter i forhold til organisasjoner som er engasjert i masseaksjoner som antiglobaliseringsbevegelser eller anti-krigsbevegelser. Vi må arbeide for enhet av alle anti-imperialistiske, demokratiske og progressive sektorer i verden for å danne en anti-imperialistisk front. En slik front kan få uttrykk gjennom kamp mot politikken til IMF, mot forsøka på å danne ALCA og ved å gjøre motstand mot utenlandsgjeldsfella, kjempe mot trusselen om nye invasjoner og mer til. I virkeligheten er en slik front allerede åpenbar i alle aksjonene som arbeiderne og folkene gjennomfører mot utenlandsk dominans, og mot likvideringa av det arbeiderne har vunnet av demokratiske rettigheter og friheter i de imperialistiske og avhengige landa.

Vi må gjøre alle anstrengelser for at arbeiderklassen skal stå i frontlinja og lede

anti-krigskampen og den anti-imperialistiske kampen, og knytte den til kampen om makta.

Imperialismen er ikke uovervinnelig. Folkenes krefter og potensial er større når de kjemper i overbevisninga om at de marsjerer sammen på historias vei.

Slik tolker vi det som skjer i verden, vi organisasjoner som deltar i det 7. seminaret om «Revolusjonens problemer i Latin-Amerika», holdt i Quito, Ecuador.

Med arbeidernes og folkenes enhet og kamp vil vi konfrontere den imperialistiske offensiven og begrave utbytterne.

3. juli 2003

• Argentinas Revolusjonære Kommunistiske Parti	• Colombias Maoistiske Kommunistiske Parti	• Ecuadors Demokratiske Folkebevegelse
• Bolivias Marxist-leninistiske Kommunistiske Parti	• Colombias Nasjonale Frigjøringshær	• Ecuadors Marxist-leninistiske Kommunistiske Parti, PCMLE
• Brasils Revolusjonære Kommunistiske Parti (PCR)	• Cubas Kommunistiske Parti	• Ecuadors Revolusjonære Ungdom, JCE
• Chiles Kommunistiske Parti (Proletarisk Aksjon), PCC(AP)	• Arbeidets Kommunistiske parti, Den Dominikanske Republikk	• Arbeidets Parti EMEP, Tyrkia
• Colombias Marxist-leninistiske Kommunistiske Parti PCC(ML)	• Folkets Demokratiske bevegelse (MPD), Ecuador	• Tysklands Marxist-leninistiske Parti MLPD
	• Den Demokratiske Folkerepublikken Koreas Arbeiderparti	• Partiet Rødt Flagg (Bandera Roja), Venezuela

2 av 3 russere savner Sovjetunionen

En spørreundersøkelse i forbindelse med 80-årsdagen for opprettelsen av Sovjetunionen i 2002 viste at 68 prosent av russerne skulle ønske at Sovjetunionen fortsatt hadde eksistert.

Hovedbegrunnelsen er at sosialismen ivaretok befolkningens sosiale og økonomiske behov på en helt annen måte enn dagens kapitalistiske regime.

55 prosent av de spurte oppfattet Sovjetunionen som en frivillig sammenslutning av frie republikker, mens 34 prosent mente at USSR var en imperialistisk russisk stat som dominerte de andre delrepublikkene.

Undersøkelsen til Vtsiom-instituttet omfattet 1600 russere, og skiller selvsagt ikke mellom USSRs sosialistiske periode og tida etter 50-tallet.

Iran viktig for EU

En ledende europeisk «tenkeboks» har understreket den viktige rolla og stillinga den islamske republikken har for Den europeiske union, melder det iranske nyhetsbyrået IRNA.

– Iran er et land av stor betydning for EU. Etterhvert som EU utvikler sin egen uten-

riks- og sikkerhetspolitikk, vil forbindelsene med Iran bli viktigere, sa John Palmer, politisk direktør for det Brussel-baserte European Policy Center, i et intervju med IRNA 14. september.

Kilde: IRNA

NOTERT

www.revolusjon.no

Fienden

Fienden är inte osårbar alls,
fienden är inte heller abstrakt.
Fienden är både sårbar och vek,
och fienden är i hög grad konkret.
Och fienden är i minoritet.

Björn Afzelius/T. Wiehe

Krigsforbrytere

*Al-Aqsa Uprising
in Cartoons
«Palestinian
Perspective»*

*Illustrasjon:
Baha Al-Bukhari*

Likevekt

*To illustrasjoner av
den palestinske
karikaturtegneren
Baha Al-Bukhari*

